

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

ปริญญา

พลศึกษา

พลศึกษา

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

The Status of Physical Education Learning and Teaching in Primary
Schools Office of the Private Education in Bangkok Metropolitan

นามผู้วิจัย ว่าที่ร้อยตรีหญิงดวงกมล บุญวาสนะนันท์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์จุฑามาศ สิงห์นรา, ค.ศ.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์อัจฉรา เสาว์เฉลิม, ค.ศ.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์อวยพร ตั้งธงชัย, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร

The Status of Physical Education Learning and Teaching in Primary Schools
Office of the Private Education in Bangkok Metropolitan

โดย

ว่าที่ร้อยตรีหญิง ดวงกมล บุญวาสนะนันท์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดวงกมล บุญวาสนะนันท์, ว่าที่ร้อยตรีหญิง 2557: สภาพการจัดการเรียนการสอน
พลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริม
การศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา)
สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
อาจารย์จุฑามาศ สิงห์นรา, ค.ศ. 147 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน
โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน คือด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา
ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษา ด้าน
สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ จำนวนประชากร
คือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาจำนวน 336 คน ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น หากคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง
เชิงเนื้อหา (Content validity) และทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่อยู่ระหว่าง 0.5-1.0
ได้ค่า Reliability ของแบบสอบถาม 0.97 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามทาง
ไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 336 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละและฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่าในโรงเรียนส่วนใหญ่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1-2 คน จบวุฒิการศึกษา
ด้านสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 16-20 ชั่วโมง/สัปดาห์ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำ
สาระหลักสูตรด้วยตนเอง มีคณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ในการกำหนดชั่วโมงเรียน
พลศึกษาจัดให้มีการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นพื้นฐานทุกชั้นปี ไม่มีการจัดโปรแกรมการแข่งขัน
กีฬาภายในประจำทุกปี ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษากำหนดเป็นสาระพื้นฐานเรียน 2 ชั่วโมง/
สัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ และกำหนดเป็นสาระเพิ่มเติมสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ด้านสถานที่ในการ
จัดการเรียนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัยเพียงพอ เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ
ใช้เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนประกอบด้วยด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ ด้านสมรรถภาพ
ทางกายและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 20, 40, 20, 20, 20
ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิติสด

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Duangkamol Boonwatsananant, Acting Second Lieutenant 2014: The Status of Physical Education Learning and Teaching in Primary Schools Office of the Private Education in Bangkok Metropolitan. Master of Arts (Physical Education), Major Field: Physical Education, Department of Physical Education. Thesis Advisor: Mrs. Juthamas Singhnara, Ph.D. 147 pages.

This research aims to study the status of Physical Education learning and teaching in primary schools office of the private education In Bangkok Metropolitan. The main focus is on physical education. Hence, it is a part of the private sector in Bangkok. There were 6 factors to be studied, which were instructor-lead in physical education, physical education content, program and scheduling in physical educational management, facilities and tooling, and evaluative studies. Therefore, the evaluation was done through 336 samples with the revised survey to find the quality tools. This process has been reviewed by 9 experts to make sure the data is valid (content validity). As a result, the IOC was between 0.5–1.0 and the reliability was at 0.97 The survey forms were distributed by mailing them to all samples of 336 private primary schools. All 336 samples were completed without an error, and all the samples were calculated to be 100 % valid. Data were analyzed by using percentage, and mode.

The research revealed the results as following: There were qualified instructors for physical education by taught for 16-20 hours a week. The committees were implemented their own physical education content in terms of teaching hours. The primary schools managed to teach physical education for disable students with the annual sport activities. The physical education instructors taught for 2 hours a week and some schools the time was increased by 1 hour. The safety and hygienic of all facilities and tooling were well organized and focused on users-oriented. Grades in Physical Education were based on cognitive, phycomotor, attitude. physical fitness and good characters aspect for 20, 40 20, 20, and 20 points, respectively.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.จุฑามาศ บัทรเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.อัจฉรา เสาวเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรา โทบัว ประธานการสอบ และ รองศาสตราจารย์ วิสูตร กองจินดา ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ได้อนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณคณะผู้วิจัยโครงการวิจัย ที่ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือด้วยดีมาโดยตลอดเป็นผลให้งานวิจัยลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณครอบครัว บุญวาสนะนันท์ ผู้ให้กำเนิดรวมถึงการสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษา และเป็นกำลังใจที่ดีให้ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบคุณอาจารย์วิชุดา เสวตทัตต์ ลีรุจิกุล คุณแม่ ปิยวรรณ สีทาบุตร คุณธิดาวลัย เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจตลอดมารวมทั้งเป็นแรงผลักดันให้สามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ท้ายที่สุดนี้ คุณค่าประโยชน์และความดีทั้งหลายอันพึงมีจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ขอมอบแด่คุณพ่อ คุณแม่ ครู อาจารย์ และสมาชิกครอบครัวทุกคนที่ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ดวงกมล บุญวาสนะนันท์

กันยายน 2557

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	9
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	16
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สูงศึกษาและพลศึกษา	20
การประเมินผลการเรียนรู้	25
บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา	35
การจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	37
ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ประชากร	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	62
ผลการวิจัย	62
ข้อวิจารณ์	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	104
สรุปผลการวิจัย	104
ข้อเสนอแนะ	109
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	111
ภาคผนวก	116
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ	117
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	120
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย	123
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	125
ภาคผนวก จ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ	139
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	147

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่สอนในระดับชั้น ป.1-6 เขต กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษา เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	54
2	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของ คำถามและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม	56
3	เกณฑ์การพิจารณาของข้อคำถามและจุดประสงค์	59
4	จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63
5	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน กรุงเทพมหานคร	65
6	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริม การศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	67
7	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชนกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	70
8	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษา เอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษา ในโรงเรียนในประเด็น โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนในประเด็น โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	77
10	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนในประเด็น โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	79
11	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ	80
12	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนในประเด็น โปรแกรมนันทนาการ	81
13	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	84
15	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	85
16	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	86
17	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	87
18	จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	89
20	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	90
21	จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	93
ตารางผนวกที่		
1	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน	140

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าซึ่งต้องอาศัยกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาประเทศ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิดทัศนคติ ค่านิยม ตลอดจนคุณธรรม ความประพฤติของบุคคลเพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ สร้างเสริมรากฐานอันแข็งแกร่งสมบูรณ์ให้แก่เยาวชนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุขอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าที่ผ่านมามีนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้พยายามผลักดันให้มีการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อย่างสมดุลและทั่วถึงเสมอภาคกันซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในมาตรา 43 ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาอบรมต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชนในวรรคที่สอง ได้บัญญัติไว้ว่ารัฐต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแห่งระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2549)

จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าวข้างต้น ได้มีการดำเนินการในกระบวนการทางนิติบัญญัติจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ขึ้น โดยให้เป็นกฎหมายเชื่อมต่อกับบทบัญญัติการศึกษาและเป็นฐานหลักในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาไว้หลายมาตราคือ มาตรา 6 ได้กำหนดแนวทางและความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตราที่ 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน

สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาได้เองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ” และกล่าวถึงการจัดการศึกษาเอกชนไว้ใน มาตราที่ 43 ว่าการบริหารและจัดการศึกษาเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ และมาตราที่ 45 ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ตามกฎหมายกำหนด โดยรัฐได้ออกระเบียบให้โรงเรียนเปิดทำการสอนได้ตามศักยภาพของโรงเรียนในการจัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ตอบสนองความต้องการของบุคคล สังคมเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คู่สถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน ที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวมไม่ว่าจะเป็นสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระ มาตรฐานช่วงชั้น จัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย (กรมวิชาการ, 2546)

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ เพราะช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐเป็นอย่างมาก ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบ เพื่อรองรับผู้เข้ารับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2554) สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีเป้าหมายสูงสุดคือ การสร้างคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล สุรัฐ ศิลปะอนันต์ (2548) และในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่โดยตรงของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มาร่วมแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ รับทราบ ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพราะหลักสูตรถือเป็นหัวใจในการจัดศึกษา เป็นแผนปฏิบัติการหรือเครื่องมือชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครู สันต์ ธรรมบำรุง (2549) เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในข้อ 3 ว่าด้วยการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกายนั้น มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ที่ให้ความสำคัญของพลศึกษาว่า พลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการศึกษาและพัฒนาคนไทยให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่ากระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การที่จะทำให้บรรลุหลักการดังกล่าวข้างต้นนั้น ปัจจัยที่สำคัญคือ บุคลากร การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา การจัดและบริหาร โครงการพลศึกษาในโรงเรียน สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ แนวทางที่จะทำให้บรรลุหลักการดังกล่าวนี้สามารถทำได้โดยการตรวจสอบสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของพลศึกษาของโรงเรียนในด้านต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขตามเป้าหมาย และหลักการที่ตั้งไว้ ดังที่ National Association for Sport and Physical Education & American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สถานภาพของพลศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐและในเมืองของโคลัมเบีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและหลักการตามที่ต้องการ ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษาเป็นการทบทวนเป้าหมายของการนำกีฬาและการพลศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2550)

การสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร เป็นสถานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเช่นเดียวกับภาครัฐแต่การบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชน มีความเป็นอิสระมากกว่าภาครัฐ ดังนั้นการกำกับดูแลติดตามช่วยเหลือของภาครัฐจะมีมากกว่าโรงเรียนในสังกัดเอกชน ขณะเดียวกันการแข่งขันด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนกับภาครัฐในกรุงเทพมหานครก็มีมาก ดังนั้นโรงเรียนเอกชนจึงได้รับอิทธิพลในเรื่องต่างๆอย่างรวดเร็วและเกิดการพัฒนากันไปในทุกด้าน เพื่อให้มีจำนวนนักเรียนมากขึ้น แต่ด้วยความเป็นอิสระในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนได้รับการติดตามน้อยกว่าโรงเรียนของรัฐ

และด้วยหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่สถานศึกษาต้องจัดทำเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลางที่รัฐให้มา ส่งผลให้สถานศึกษามีความกังวลในหลักสูตรของสถานศึกษาเองในด้าน ตัวหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา วิไล ปริญญาการ (2549)

นอกจากนั้นแล้วจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักบริหารงานการศึกษาท้องถิ่น (เทศบาล) และสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีผลการวิจัยที่มีปัญหาในทำนองเดียวกันในด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ครูผู้สอน ตัวผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา คือด้านการจัดทำหลักสูตร ผู้บริหารและครูมีเวลาในการจัดทำหลักสูตรน้อยเกินไป งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความชำนาญ ด้านการบริหารจัดการ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน / ไม่ตรงตามวุฒิขาดความรู้ชุดในการบริหารหลักสูตร ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหาร ครู และชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ ประสานงานที่ดี และต่อเนื่องด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้/ครูผู้สอนต้องสอนหลายกลุ่มวิชามีภาระงานอื่น นอกเหนือจากงานที่สอนมาก/ครูบางคนไม่ให้ความสำคัญยังคงปฏิบัติงานเดิม ๆ ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนมีน้อยเกินไป/ครูไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าจัดทำสื่อและขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำสื่อ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูยังไม่เข้าใจในการจัดกิจกรรม ขาดประสบการณ์ ไม่ชำนาญการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารและครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลขาดเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน (กรมวิชาการ, 2546)

ดังนั้นการที่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และจากการปฏิรูปการศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ให้ความสำคัญของผลศึกษา เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาและการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ครบทุกด้าน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 6 และสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้อ 3 ที่ว่า มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แตกต่างไปจากหลักสูตรเดิมที่กำหนดรายวิชาไว้แน่นอน และเหมือนกันทั้งประเทศประกอบกับปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานครดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เอกชนจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เพื่อจะนำผลที่ได้จากการศึกษามาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูผู้สอนได้ทราบถึงสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา
2. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูพลศึกษา บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร
3. เป็นแนวทางสำหรับ ครูพลศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางให้กับหน่วยงาน สถาบันการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูผู้สอนวิชาผลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรผลศึกษา ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียน ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาผลศึกษา ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการเรียนรู้
2. ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และผลศึกษา ที่สอนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 336 คน

นิยามศัพท์

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์สำหรับการวิจัยดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา หมายถึง สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของ ผลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยรายละเอียด 6 ด้าน คือ ด้านครูผู้สอนวิชาผลศึกษา ด้านการจัดทำ สาระหลักสูตรผลศึกษา ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียน ด้านโครงสร้างเวลา เรียนวิชาผลศึกษา ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการประเมินผลการ เรียนรู้

โรงเรียนเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและผลศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำรง ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและผลศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการจัดและ ดำเนินการเกี่ยวกับผลศึกษาในโรงเรียน

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการจัดการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

สาระหลักสูตรพลศึกษา หมายถึง เนื้อหา สาระ กิจกรรม โครงการ ที่ได้มาหลังจากที่ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

เอกสารหลักสูตรพลศึกษา หมายถึง หลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นเอกสาร สิ่งที่ได้จากกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยสาระ หลักสูตรพลศึกษา

คู่มือการสอนวิชาพลศึกษา หมายถึง เอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอนวิชาพล ศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับประถมศึกษาให้เป็นไปตาม หลักสูตรพลศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา สาระ กิจกรรม และใบงาน

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การจัดและดำเนินการเกี่ยวกับ โปรแกรมการสอน พลศึกษาในชั้นเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ และโปรแกรมนันทนาการ

สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร รวมถึงใช้ในการออกกำลังกาย และ ฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน

โครงสร้างวิชาพลศึกษา หมายถึง การกำหนดกลุ่มวิชาพลศึกษา จำนวนชั่วโมงเรียน เกณฑ์ การประเมินผล และชนิดของกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาไว้ใน หลักสูตรของโรงเรียน

การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การนำผลที่ได้จากการวัดผลมาประเมินผลหรือตัดสินผู้เรียนเกี่ยวกับระดับความสามารถ พัฒนาการความก้าวหน้า และระดับความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ได้แก่ ระดับผลการเรียน (เกรด)

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือและวิธีการที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษานำมาใช้ในการวัดองค์ประกอบต่างๆ ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ แบบทดสอบทักษะ และแบบทดสอบสมรรถภาพ เป็นต้น

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา
4. การประเมินผลการเรียนรู้
5. บทบาทและความสำคัญของพลศึกษาในโรงเรียน
6. โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
7. ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติฉบับแรกของประเทศไทย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 ประกอบด้วย 9 หมวด 78 มาตรา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางประการ เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยเห็นว่าสำคัญและเกี่ยวกับกับงานวิจัย พอสรุปได้ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากมาตรา 6 แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า ต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน ซึ่งความมุ่งหมายนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ในมาตรา 7 สะท้อนให้เห็นถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่ควรต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

1. มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
2. มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
4. มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
5. ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
6. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มี

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

ประเด็นสำคัญในมาตรา 10 นั้น ได้กล่าวถึงสิทธิและหน้าที่ของบุคคลที่มีความบกพร่องทางด้านทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสว่าต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น สอดคล้องกับ การจัดโปรแกรมการพลศึกษาพิเศษ (Adapted Physical Education Programs) ซึ่ง วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวว่า การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ คือ การจัดพลศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างจากคนอื่น อาจจะเนื่องมาจากความพร้อมทางด้านสมรรถภาพหรือทักษะ หรือเนื่องมาจากความผิดปกติของร่างกาย เพื่อให้นักเรียนกลุ่มนี้ได้รับประโยชน์จากการพลศึกษาของโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ด้วยการจัดสถานที่ กิจกรรมและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถหรือสภาพร่างกายของนักเรียนนั้นๆ

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ในมาตรา 22 นี้ให้เห็นถึงการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง โดยเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา

จากรายละเอียดในมาตรา 23 ที่ได้มีการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาว่าจำเป็นต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา สอดคล้องกับจุดหมายที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้รวมทั้งสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบพิจารณาด้วย

ในมาตรา 26 ประเด็นที่สำคัญคือ การประเมินผู้เรียนและการเข้าศึกษาต่อ ซึ่งวิชาพลศึกษาก็ต้องมีการประเมินผลการศึกษาของผู้เรียนให้ครบทุกองค์ประกอบ เช่น พุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถภาพทางกาย สอดคล้องกับ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวว่า ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตาม วัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

มาตรา 66 เด็กไทยมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้ให้มีทักษะเพียงพอที่จะ ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ใช้เป็นแนวทางในการจัดการและพัฒนาการศึกษาของประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม โดยเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ทั้งยังให้สิทธิและโอกาสแก่คนไทยทุกคนในการเข้ารับการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ โดยเน้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินผลการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเองโดยยึดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นเพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ยังกำหนดจุดหมายในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล

ข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสมการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี ด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

นอกจากนี้ยังกำหนดให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย

4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

เพื่อกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้น มาตรฐานการเรียนรู้ ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่า ต้องการอะไร ต้องสอนอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดมากน้อยเพียงใด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย 5 สาระและ 6 มาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโต และการพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกายการเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 3.2 : รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา

ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขันและชื่นชมสุนทรีย์ภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 4.1 : เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ พ 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

ทั้งนี้ยังได้มีการระบุถึงคุณภาพของผู้เรียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ อีกด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงแค่ในส่วนขอระดับชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นระดับที่ผู้วิจัยสนใจ ศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดเป็นตัวที่ระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำ ไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3)

นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการยังได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อม อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้

ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละ ไม่เกิน 5 ชั่วโมง

การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม สถานศึกษาสามารถดำเนินการ โดยระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ใน โครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

ดังนั้นสถานศึกษาต้องจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระในทุกชั้นเรียน และจัดให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน และระดับการศึกษา โดยจัดให้มีความยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้และเวลาเรียนซึ่งสามารถจัดให้มีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ปีละ 120 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม (ป.1 - 6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ กำเนียงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิดกระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

บทบาทด้านผู้สอน

1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมาย

4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของ วิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอนของตนเอง

บทบาทของผู้เรียน

1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง

2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

3) ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ

4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู

5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 26 ว่า “ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ดีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ และให้ผลการประเมินที่ตรงตามความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายในและการประเมินภายนอก ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ สถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม
2. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน และตัดสินผลการเรียน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

5. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้

7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษาต่างๆ

8. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดระดับของการดำเนินงานไว้เป็น 4 ระดับ คือ การวัดและประเมินระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินระดับสถานศึกษา การวัดและประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา การวัดและประเมินระดับชาติ ระดับที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สอนมากที่สุดและเป็นหัวใจของการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ผู้เรียน คือ การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดระดับของการดำเนินงานไว้เป็น 4 ระดับ คือ การวัดและประเมินระดับชั้นเรียน การวัดและประเมินระดับสถานศึกษา การวัดและประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา การวัดและประเมินระดับชาติ ระดับที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สอนมากที่สุดและเป็นหัวใจของการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ผู้เรียน คือ การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

นอกจากนั้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ยังได้ให้นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ไว้ดังนี้

การวัด (Measurement) หมายถึง การกำหนดตัวเลขให้กับวัตถุ สิ่งของ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ซึ่งการจะได้มาซึ่งตัวเลขนั้น อาจต้องใช้เครื่องมือวัด เพื่อให้ได้ตัวเลข ที่สามารถแทนคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการวัด

การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูล ตีความ บันทึก และใช้ข้อมูล เกี่ยวกับคำตอบของผู้เรียน ที่ทำในภาระงาน/ ชิ้นงาน ว่าผู้เรียนรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย

การประเมินค่า/การตัดสิน (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวัด หลาย ๆ อย่างมาเป็นข้อมูลในการตัดสินผลการเรียน โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (Criteria) ที่สถานศึกษากำหนด

เพื่อประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความเก่งหรืออ่อนเพียงใด บรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด ซึ่งคือการสรุปผลการเรียนนั่นเอง

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียน (Classroom Assessment) กระบวนการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ ตีความ บันทึกข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยในการดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ระหว่างการเรียนการสอน และหลังการเรียนการสอน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด นำผลที่ได้มาตีค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดในตัวชี้วัดของมาตรฐานสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ข้อมูลที่ได้ก็นำไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงให้แก่ผู้เรียน การตัดสินผลการเรียนรู้อบรมในเรื่องหรือหน่วยการเรียนรู้หรือในรายวิชา และการวางแผน ออกแบบการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้ง ยังได้กล่าวถึงประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน มี 4 ประเภทซึ่งมีความแตกต่างกันตามบทบาท จุดมุ่งหมายและวิธีการวัดและประเมินดังนี้

1.1 การประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่ง (Placement Assessment) เป็นการประเมินก่อนเริ่มเรียนเพื่อต้องการข้อมูลที่แสดงความพร้อม ความสนใจ ระดับความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียน เพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ วางแผน และออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนทั้งรายบุคคล รายกลุ่มและรายชั้นเรียน

1.2 การประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Assessment) เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อค้นหาว่าผู้เรียนรู้อะไรมาบ้างเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียน สิ่งที่มีมาก่อนนี้ถูกต้องหรือไม่ จึงเป็นการใช้ในลักษณะประเมินก่อนเรียน นอกจากนี้ยังใช้เพื่อหาสาเหตุของปัญหาหรืออุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่มักจะเป็นเฉพาะเรื่อง เช่น ปัญหาการออกเสียงไม่ชัด แล้วหาวิธีปรับปรุงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเรียนรู้ขึ้นไป วิธีการประเมินใช้ได้ทั้งการสังเกต การสอบพูดคุย สอบถาม หรือการใช้แบบทดสอบ ก็ได้

1.3 การประเมินผลย่อย (Formative Assessment) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนการสอนโดยมิใช่ใช้แค่การทดสอบระหว่างเรียนเป็นระยะๆ อย่างเดียว แต่เป็นการที่ครูเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไม่เป็นทางการด้วย ขณะที่ให้ผู้เรียนทำภาระงานตามที่กำหนด ครูสังเกต ซักถาม จดบันทึก แล้ววิเคราะห์ข้อมูลว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่ จะต้องให้ผู้เรียนปรับปรุงอะไรหรือผู้สอนปรับปรุงอะไรเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัด การประเมินระหว่างเรียนดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลงาน การพูดคุยระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การสัมภาษณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์ผลการสอบ เป็นต้น

1.4 การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) มักเกิดขึ้นเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามตัวชี้วัด และยังใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบกับประเมินก่อนเรียนทำให้ทราบพัฒนาการของผู้เรียน การประเมินสรุปผลการเรียนรู้ยังเป็นการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตอนปลายปี/ปลายภาคอีกด้วย การประเมิน

สรุปผลการเรียนรู้ใช้วิธีการและเครื่องมือประเมิน ได้อย่างหลากหลาย โดยปกติมักดำเนินการอย่างเป็นทางการมากกว่าการประเมินระหว่างเรียน

2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จำแนกตามวิธีการแปลความหมายผลการเรียนรู้มี 2 ประเภทที่แตกต่างกันตามลักษณะการแปลผลคะแนน ดังนี้

2.1 การวัดและประเมินแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Assessment) เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบกันเองภายในกลุ่ม หรือในชั้นเรียน

2.2 การวัดและประเมินแบบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Assessment) เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการตัดสินความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาและสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวถึง เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา ในส่วนของการตัดสินผลการเรียน ไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนสรุปได้ ดังนี้

1. ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้นๆ
2. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดและผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
4. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินในระดับผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การตัดสินผลการเรียน ตัดสินเป็นรายวิชา โดยใช้ผลการประเมินระหว่างภาคและปลายภาค ตามสัดส่วนที่สถานศึกษากำหนด ทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินและให้ระดับผลการเรียนทั้งนี้ ผู้เรียนต้องผ่านทุกรายวิชาพื้นฐาน โดยองค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบไปด้วย ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นรายวิชาตามตัวชี้วัดในรายวิชาพื้นฐาน และตามผลการเรียนรู้ในรายวิชาเพิ่มเติม ตามที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายจากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน โดยวัดและประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอน โดยสังเกตพัฒนาการและความประพฤติกของผู้เรียน สังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม ผู้สอนควรเน้น การประเมินตามสภาพจริง เช่น การประเมินการปฏิบัติงาน การประเมินจากโครงการ หรือการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ ควบคู่ไปกับการใช้การทดสอบแบบต่างๆ อย่างสมดุล ต้องให้ความสำคัญกับ การประเมินระหว่างเรียน มากกว่าการประเมินปลายปี/ปลายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมินการ เลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษา ระดับต่างๆ

2. การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เป็นการประเมินศักยภาพของผู้เรียนในการอ่านหนังสือ เอกสาร และสื่อต่างๆ เพื่อหาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้แล้วนำเนื้อหาสาระที่อ่าน มาคิดวิเคราะห์ นำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์ สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษา ถูกต้อง มีเหตุผลและลำดับขั้นตอนในการนำเสนอสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค เพื่อวินิจฉัยและใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา ผู้เรียนและประเมินการเลื่อนชั้นเรียน ตลอดจนการจบการศึกษาระดับต่างๆ

3. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการประเมินคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 คุณลักษณะในการประเมินให้ประเมินแต่ละคุณลักษณะ แล้วรวบรวมผลการประเมินจากผู้ประเมินทุกฝ่ายและแหล่งข้อมูลหลายแหล่งเพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาสู่การสรุปผลเป็นรายปี/รายภาค และใช้เป็นข้อมูลเพื่อประเมิน การเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

4. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน และเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม และใช้เป็นข้อมูลประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและการจบการศึกษาระดับต่างๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ โดยในส่วนของ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในระดับการเรียนและระดับสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1. **การประเมินระดับชั้นเรียน** เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่น่าผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริมเพื่อเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตน
2. **การประเมินระดับสถานศึกษา** เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้นเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียนสถานศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ ซึ่งรายละเอียดในส่วนของการวัด ประถมศึกษา ได้มีข้อระบุไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1. การตัดสินผลการเรียน

1.1 ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

1.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

1.4 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.5 อ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. การให้ระดับผลการเรียน

ระดับประถมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ หรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ตัวอักษร ระบบร้อยละและระบบที่ใช้คำสำคัญที่สะท้อนมาตรฐานการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและ

ผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่านและไม่ผ่านการประเมิน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

3. การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
2. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
3. ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ สถานศึกษากำหนด

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สำหรับการจบการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัยให้คณะกรรมการของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับ นอกจากนี้ยังได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ตามความพร้อมของสถานศึกษาเอง อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ เอกสารแสดงหลักฐานหลักฐานทางการศึกษาใหม่ ตามความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ให้มีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

บทบาทและความสำคัญของพลศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งนับว่ากฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ที่ยึดเป็นแนวทางของการจัดการศึกษาของประเทศไทย ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษา ดังมาตรา 6 ที่กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข”

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จากความมุ่งหมายและหลักการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป้าหมายสูงสุดการศึกษาคือ พัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ในทุกด้านและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพลศึกษานับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ในทุกด้าน ดังที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) กล่าวไว้ว่า กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน และในส่วนของพลศึกษานั้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬาและเมื่อพิจารณาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า มีการกำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่งทั้งนี้ วิชาพลศึกษาได้ถูกจัดให้เป็นวิชาหนึ่งที่โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนทุกชั้นปี

ดังนั้น วิชาพลศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในโรงเรียน ดังที่ Williams (1964 อ้างใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2540) ได้กล่าวว่า

...พลศึกษาควรจัดให้มีโปรแกรมการสอนขั้นพื้นฐานในกิจกรรมทางกายต่างๆ สำหรับนักเรียนทุกคน และควรจะเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนทุกคนการที่จะมีการยกเว้นให้แก่เด็กคนใดคนหนึ่ง ควรขึ้นอยู่กับหลักฐานว่านักเรียนผู้นั้นเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาทางการพลศึกษามาแล้ว..

พลศึกษาถือว่าเป็นการศึกษาวิชาหนึ่งในสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทและความสำคัญต่อการศึกษาของชาติและการพัฒนามนุษย์ให้เป็นสมบูรณ์ในทุกด้านเป็นอย่างมาก ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงบทบาทและความสำคัญของพลศึกษาไว้ดังนี้ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงพลศึกษาไว้ว่า

...พลศึกษาช่วยให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทั้งในด้านร่างกาย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีไปพร้อมๆ กัน โดยใช้กิจกรรมพลศึกษาและกีฬาเป็นสื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ และมีพัฒนาการด้วยการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง...

ดังนั้น พลศึกษาจึงถูกจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่โรงเรียนทุกโรงเรียนจะขาดเสียไม่ได้เพราะพลศึกษามีบทบาทและความสำคัญต่อกระบวนการศึกษาที่สนับสนุนให้ผู้เรียน มีพัฒนาการหลายด้านพร้อมๆ กัน ได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ โดยใช้ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นสื่อในการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมหรือปฏิบัติโดยตรง ด้วยตนเอง

การจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ความหมายของการจัดและบริหาร

สันติ บุญภิรมย์ (2552) กล่าวว่า การบริหาร (Administration) หมายถึง การดำเนินการ ร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้ ปัจจัยต่างๆ เข้ามามีส่วนสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

สุนทร โคตรบรรเทา (2551) ได้ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า คือการทำให้คนตั้งแต่สอง คนขึ้นไปร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือการทำงานกับคนและโดยคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ขององค์การ

ชร สุนทรายุทธ (2550) ได้ให้ความหมายของการจัดการและการบริหารไว้ว่า การจัด บริหารการศึกษาทั่วไป และที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน เช่น ครู นักเรียน โปรแกรมการ เรียนการสอน กิจกรรม หลักสูตร วิธีการสื่อการเรียนการสอน และการแนะแนวซึ่งอาจเรียกว่าการ บริหารทางวิชาการ

การบริหาร (Administration) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ราชบัณฑิตยสถาน (2548) ได้ให้ความหมายว่า บริหาร คือ การปกครอง เมื่อรวมกับคำว่า การ จึงหมายถึง เรื่อง ชูระ หน้าที่ในการปกครอง ดำเนินการ และจัดการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือการจัดการเรื่องราวต่างๆ ซึ่ง หมายรวมถึงการควบคุม จัดการ ดูแลรักษาสิ่งเหล่านั้นด้วย หรืออีกความหมายหนึ่งคือ การแนะนำ การเป็นผู้นำ และการควบคุม ความพยายามต่างๆ ของกลุ่มบุคคลให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

วิสูตร กองจินดา (2545) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า “...กระบวนการดำเนินงานด้วยประการทั้งปวง ด้วยการใช้ปัจจัยหรือทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น เงิน วัสดุ คน วิธีการ เวลา ฯลฯ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงาน...”

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น บุคลากร ทรัพยากร การวางแผน การจัดองค์กร การอำนวยการ และการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือหน่วยงานนั้นดำเนินไปอย่างมีระเบียบแบบแผน

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ชาติรี สาราณสุข (2555) กล่าวว่า การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเบื้องต้นที่สำคัญนั้น นอกจากจะช่วยทำให้นักเรียนได้มีพัฒนาการตามความมุ่งหมายดังได้กล่าวมาแล้วทั้ง 5 ด้าน ยังจะเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้มีความรักความชอบผูกพันกับกิจกรรมการออกกำลังกาย และกิจกรรมกีฬาต่างๆ หน้าที่ของครูจึงมีความสำคัญมากในการที่จะจัดเตรียมประสบการณ์ที่หวานชื่นให้นักเรียนมีความติดอกติดใจอยากที่จะเล่นกีฬาในโอกาสทั้งในปัจจุบันและในอนาคตต่อไปอีก โดยหวังว่าถ้านักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเล่นกีฬาเป็นประจำแล้ว ความแข็งแรงของร่างกาย ทักษะทางการกีฬา ความรู้ ความเข้าใจในการเล่นกีฬา ระเบียบวินัยในตนเองและความรักความชอบการกีฬาก็จะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ซึ่งจะนำมาของการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการเป็นพลเมืองดีของสังคมและประเทศชาติต่อไป

วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2548) ได้กล่าวถึง ส่วนประกอบของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนที่จะถือว่ามีคุณภาพสมบูรณ์ได้นั้นจะต้องมีการจัดการในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน พร้อม ๆ กันดังนี้ คือ

1. โปรแกรมการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน (Physical Education Class Instruction Programs)
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)

3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)

4. โปรแกรมการพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

การดี อมรรัตนานนท์ (2547) กล่าวว่า พลศึกษาเป็นวิชาที่จำเป็นต้องสอนในโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาต่าง ๆ โดยมีปรัชญาพื้นฐานที่ว่า พลศึกษา สามารถให้การศึกษามุคคได้ และยังเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้เรียน โดยได้รับจากโครงการพลศึกษาที่มีรูปแบบและระบบที่ดี ซึ่งประกอบด้วย

1. การจัดโครงการสอนวิชาพลศึกษาชั้นเรียน (Class Instruction Programs)
2. การจัดโครงการสันทนาการในโรงเรียน (Recreation Programs)
3. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน (Intramural Athletic Programs)
4. การจัดโครงการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน (Interscholastic Athletic Programs)
5. การจัดโครงการพลศึกษาพิเศษ (Adapted Physical Education Programs)

หลักของการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษา

หลักของการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาที่สำคัญ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญที่สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้นจะต้องมีความมุ่งหมายที่ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติและบรรลุผลได้ทั้ง 5 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ คุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านทัศนคติความรักและความชอบในการกีฬา คือ ให้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเหมาะสมกับสภาพการณ์ของโรงเรียนในขณะที่เดียวกันครูก็ควรจะทำให้ นักเรียนได้ทราบความมุ่งหมายนั้น ๆ ด้วย

2. ในการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาทุกครั้ง ครูควรจะมีกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาหลาย ๆ อย่างเพื่อที่จะช่วยให้สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ในทุก ๆ ด้าน

3. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรคำนึงถึงหลักการทางสรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬาควบคู่กันไปด้วย เพราะหลักการของสาขาวิชาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาเป็นอย่างมาก

4. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรมีคุณค่าของคุณค่าทางนันทนาการในแต่ละกิจกรรมด้วย ทั้งนี้เพราะว่าปรัชญาการสอนพลศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งนั่นคือ เพื่อให้นักเรียนได้นำกิจกรรม ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันในเวลาว่างต่อไป ดังนั้นกิจกรรมที่มีคุณค่าทางนันทนาการจะเป็นกิจกรรมที่มีบทบาทสำคัญช่วยให้บรรลุตามความมุ่งหมายนี้ได้

5. การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาควรจะเป็นโปรแกรมที่ประกอบไปด้วยกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นพื้นฐานหลาย ๆ อย่างต่าง ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลาย ๆ อย่างทำให้นักเรียนได้มีโอกาสสำรวจและพัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างกว้างขวางจะได้เป็นพื้นฐานในการที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สูงต่อไป

6. สำหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น การจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาควรมีความต่อเนื่องและมีระดับที่สูงต่อจากระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้โดยมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่ตนเองมีความถนัดและความสนใจ สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะจัดให้นักเรียนได้เรียนตามรูปแบบของเกมหรือกีฬานั้น ๆ อย่างแท้จริงได้

7. การจัดโปรแกรมการสอนพลศึกษาควรมีการวางแผนที่แน่นอนและมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น ดินฟ้าอากาศ สถานที่ อุปกรณ์ มีแผนการสอนประจำสัปดาห์ ประจำภาค และประจำปี ไว้ในแต่ละระดับชั้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ได้

8. โปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาจะมีความสำเร็จหรือไม่อย่างน้อยเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับครูพลศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน โปรแกรมการสอนพลศึกษา นอกจากนี้จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีปรัชญาที่ถูกต้องในการจัด โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีอุดมคติ มีความศรัทธาในวิชาพลศึกษาอย่างแท้จริง ตลอดจนมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการที่จะดำเนินการตามโปรแกรมเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่นักเรียนด้วยความจริงใจและเต็มใจด้วย

9. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความพร้อมและพัฒนาการเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตยอีกในโอกาสข้างหน้าต่อไปอีก ครูควรจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด โปรแกรมการสอนพลศึกษาหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ตามที่ครูพิจารณาเห็นสมควรด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักการนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

10. ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อวิชาพลศึกษานับว่ามีความสำคัญมากในการที่นักเรียนจะนำความรู้ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวัน ถ้า นักเรียนเห็นความสำคัญและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและเห็นประโยชน์ของวิชาพลศึกษาในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว นักเรียนก็จะมี ความสนใจและตั้งใจเรียนในวิชาพลศึกษา และนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนวิชาพลศึกษาไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง ฉะนั้นเพื่อเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ของวิชาพลศึกษา ดังกล่าวนี้ ครูผู้สอนควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามอุดมคติของการพลศึกษา มีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจในตัวนักเรียน มีความเป็นกันเองกับนักเรียน ช่วยเหลือแนะนำนักเรียนด้วยความเต็มใจ พร้อมกับสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข มีความสนุกสนานและบรรลุตามผลระดับความสามารถของแต่ละคนด้วย วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548)

จากหลักการดังกล่าวสามารถสรุปเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้นได้คือ การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาครูผู้สอนจะต้องมีความมุ่งหมายที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติและบรรลุผลได้ทั้ง 5 ด้าน คือ ทางด้านร่างกาย ทักษะ ความรู้ความเข้าใจ คุณธรรม การมีน้ำใจนักกีฬา ด้านทัศนคติความรักและความชอบในการกีฬา ครูควรจัดให้มีกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาที่หลากหลาย เพื่อที่จะช่วยให้สามารถบรรลุตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ในทุก ๆ ด้านควรคำนึงถึงหลักการทางสรีรวิทยาการกีฬา จิตวิทยาการกีฬา สังคมวิทยาการกีฬา

ควบคู่กันไปเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความพร้อมและพัฒนาการเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม ครูควรจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ตามที่ครูพิจารณาเห็นสมควรด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักการนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

ปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยกีฬาและการศึกษา

ผลจากการประชุมระหว่างประเทศด้านการกีฬาและการศึกษา (International Conference on Sport and Education) เพื่อฉลองปีแห่งกีฬาและการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 2005 ซึ่งจัดขึ้นโดยรัฐบาลไทย โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม 627 คน จาก 65 ประเทศ ได้มีข้อตกลงร่วมกันในปฏิญญากรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (Bangkok Agenda on Sport and Education) มีสาระสำคัญ ดังนี้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2550)

1. ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการกีฬาและการพลศึกษาในมิติการออกกำลังกาย การพักผ่อน และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยการพัฒนากีฬากายผ่านหลักสูตรกีฬาและโรงเรียนที่มีคุณภาพ
2. การกีฬาและการพลศึกษา ควรได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่มีคุณภาพ และควรให้ยึดถือเป็นประเด็นสำคัญสำหรับประเทศชาติ
3. ทุกโรงเรียนควรจัดหลักสูตรด้านการกีฬาและการพลศึกษาให้นักเรียนอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง / สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง / สัปดาห์) ในระยะยาว
4. หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัคร ควรจัดหาอุปกรณ์กีฬาและบุคลากรด้านการกีฬาสำหรับประชาชนทั่วไป ในการเข้าไปมีส่วนในการพัฒนากีฬาและการศึกษา
5. ให้ทุกประเทศจัดทำนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพด้านการกีฬาและการพลศึกษา ประกอบด้วยแผน 2 ระยะ ๆ ละ 5 ปี

6. ควรมีการรวบรวมผลการวิจัยองค์ความรู้ ผลของการวางแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ระบบการจัดการ การวัดและการประเมินผลไว้ในกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการพัฒนาแผนฯ

7. ควรนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยอาศัยทุนและผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ เช่นเดียวกับผู้รับผิดชอบด้านการกีฬาและการพลศึกษาในกระทรวง เครือข่ายสถาบัน และสมาคมวิชาชีพ ในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากล

8. ขอบเขตของยุทธศาสตร์ชาติ ควรครอบคลุมถึงหลักสูตรการศึกษาด้านการกีฬาและการพลศึกษาสำหรับโรงเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา รวมไปถึงในโปรแกรมการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนและโปรแกรมความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานอาชีพด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน

9. ประเด็นสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ ควรให้มีเรื่องของการขยายผลของการกีฬาและการพลศึกษาไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาในสหัสวรรษนี้ โดยเฉพาะเป้าหมาย เพื่อจัดความยากจนการรณรงค์ด้านการกีฬาสำหรับเยาวชน ความเสมอภาคทางเพศ และการดูแลสุขภาพ

10. การจัดเตรียมผู้ฝึกสอนที่มีความเชี่ยวชาญด้านการกีฬาและการพลศึกษา ควรจัดเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในยุทธศาสตร์ชาติ โดยเน้นที่ความรู้ในหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญส่วนบุคคลในระดับโรงเรียน รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เช่น เพศ ความบกพร่องทางร่างกาย จริยธรรม เป็นต้น

11. องค์กรสหประชาชาติ ควรให้การสนับสนุนการนำผลของยุทธศาสตร์ชาติ ไปสู่การปฏิบัติในระดับชาติ

12. องค์กรสหประชาชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการจัดการกีฬาและการพลศึกษาระหว่างประเทศ ควรนำเสนอแผนปฏิบัติการกรุงเทพฯ ว่าด้วยการกีฬาและการพลศึกษา ในโรงเรียนต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่องค์กรสหประชาชาติ

จากหลักการดังกล่าว สามารถสรุปเกี่ยวกับหลักการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนได้ คือ ควรกำหนดวิชาพลศึกษาลงในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนทั้งในระดับอนุบาล ประถม มัธยมศึกษา และระบบการศึกษานอกโรงเรียน โดยกำหนดให้วิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดให้ทุกโรงเรียนจัดชั่วโมงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 120 นาทีต่อสัปดาห์ (2 ชั่วโมง/สัปดาห์) และเพิ่มเป็น 180 นาทีต่อสัปดาห์ (3 ชั่วโมง / สัปดาห์) ในระยะยาวโดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น รวมถึงระดับอาชีวศึกษาด้วย ในสถาบันอุดมศึกษาควรจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นวิชาบังคับให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนอย่างน้อย 2 หน่วยกิต ตลอด 4 ปีการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพภาพของพลศึกษาในโรงเรียนเอกชนนั้นยังไม่มีผู้ทำวิจัยกันมากนัก ซึ่งวิชาพลศึกษาได้ถูกบรรจุเป็นหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้ตรวจเอกสารที่พบนั้นจะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในลักษณะของการจัดและบริหารพลศึกษาและการศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการเรียน การสอนวิชาพลศึกษา ซึ่งพอที่จะสอดคล้องกันกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

พรทิพา ตาลเหล็ก (2556) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในการวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 431 คนจาก 436 โรงเรียนได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 382 ฉบับ (ร้อยละ 87.61) นำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ในการกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษา ในทุกระดับชั้น มีการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นสาระพื้นฐานทุกชั้นปี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง มีโรงเรียนบางส่วนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นได้จัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และมีโรงเรียนบางส่วนกำหนดเป็นสาระเพิ่มเติม สัปดาห์ 1 ชั่วโมง ยกเว้นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทั้ง 5 โรงเรียนไม่ได้จัดสาระเพิ่มเติม โรงเรียนทั้งหมดมีการดำเนินการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬภายในเป็นประจำทุกปี มีโรงเรียนจำนวน 58 โรงเรียน ที่ไม่มีการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน โรงเรียนทั้งหมดไม่ได้จัดโปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัยเพียงพอ และเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในปริมาณ 75% ใช้วิธีการสอนแบบแบ่งกลุ่มทำงาน สมรรถนะของนักเรียนด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และการมีวินัยเป็นประเด็นที่ครูผู้สอนพลศึกษาได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนามากที่สุด ตัดสินระดับคะแนนแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วยด้านทักษะ ความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม สมรรถภาพทางกาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 40, 30, 10, 20 และ 10 ตามลำดับ ประเมินความรู้ด้วยข้อสอบปรนัยและอัตนัย มีการประเมินทักษะทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โรงเรียนส่วนใหญ่ทดสอบสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพโดยใช้แบบสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพสำหรับเด็กไทยอายุ 7-18 ปี วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยแบบวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนการวัดคุณธรรมและจริยธรรมใช้แบบวัดคุณธรรมและจริยธรรม

ชาติรี สารานุสุข (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของภาคกลางในประเทศไทยในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของภาคกลางในประเทศไทยโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 215 คน จาก 215 โรงเรียนได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 198 ฉบับ (ร้อยละ 92.09) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาศาขวิชาพลศึกษา มีภาระงานสอน 18 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา ทุกโรงเรียนมีการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยคณะกรรมการจัดทำสาระหลักสูตรประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้งมีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์เป็นส่วนใหญ่ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนนเท่ากับ 50, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ

อรพรรณ บุญญา (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และการประเมินผลการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา จำนวน 534 คน จาก 534 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 463 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.70 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ และฐานนิยม

ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จบวุฒิการศึกษาศาขวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์ สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการจัดทำหลักสาระหลักสูตรพลศึกษาและจัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเป็นหลัก ทุกโรงเรียนจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นสนามกลางแจ้ง มีความปลอดภัย มีพื้นที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ มีความเพียงพอและมีมาตรฐาน โครงสร้างวิชาพลศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดเป็นสาระพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ เรียน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดเป็นสาระพื้นฐาน

เป็นส่วนใหญ่เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ เกณฑ์การตัดสินระดับคะแนนเป็นแบบอิงเกณฑ์ องค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ประกอบด้วย ด้านทักษะ ด้านความรู้ ด้านสมรรถภาพ ร่างกาย ด้านเจตคติ และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม ซึ่งกำหนดการให้คะแนน เท่ากับ 40, 20, 10, 10 และ 10 ตามลำดับ

วินัย พูลศรี (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร จำนวน 70 คน ครูพลศึกษา จำนวน 140 คนและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 280 คน ตามตารางการสุ่มตัวอย่างของเครซี และมอร์แกนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก มีดังนี้คือ

1. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมทางพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวม พบว่า สภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
2. ด้านผู้บริหารและการบริหารพลศึกษา ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
3. ด้านผู้สอนและการสอน ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย
4. ด้านผู้เรียน ในทัศนะของครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียน โดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

วิไล ปรีกษากร (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี ใน 5 ด้านคือ ด้านสนองตอบต่อความต้องการจำเป็น ความสนใจและความสามารถพิเศษของผู้เรียน ด้านเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ หาวิธีแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้ ด้านการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพและด้านการพัฒนาทักษะต่างๆของผู้เรียนจนสามารถไปเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยการสุ่มภยันต์ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน และตอบแบบสอบถามได้แก่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/ครูผู้สอนจำนวน 90 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 60 คนและผู้ปกครองจำนวน 400 คน รวมจำนวน 1,060 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สำหรับหัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนและแบบสอบถามมาตราส่วน 3 ระดับสำหรับนักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการจัดการศึกษามากที่สุด ได้แก่ด้านการพัฒนาทักษะด้านต่างๆของผู้เรียนจนสามารถนำไปเชื่อมโยงในชีวิตจริงได้ ส่วนด้านที่โรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี มีการจัดการศึกษาระดับน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี มีการจัดการศึกษาด้านการพัฒนาทักษะด้านต่างๆของผู้เรียนจนสามารถนำไปเชื่อมโยงในชีวิตจริงได้ จัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพ ด้านการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพและด้านการพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียนจนสามารถไปเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ และด้านสนองตอบต่อความต้องการจำเป็น ความสนใจและความสามารถพิเศษของผู้เรียน จัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

วีระ เห่งำกันหา (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547 มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบสภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษา จำนวน 313 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสถานที่และอุปกรณ์ มีความสะดวกในการเบิกจ่ายอุปกรณ์ มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียน มีอุปกรณ์กีฬาเพียงพอกับจำนวนนักเรียน
2. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีการชี้แจงเนื้อหาวิชาก่อนการเรียนให้ทราบ ให้คำปรึกษาและรับฟังเหตุผลของนักเรียน ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี และวางตัวเหมาะสมในขณะทำการสอน
3. ด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษา มีการแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบทุกครั้ง มีการวัดผลและประเมินผลสมรรถภาพทางกายของนักเรียนต้นภาคเรียนและปลายภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา
4. ด้านหลักสูตรพลศึกษา มีความเหมาะสม มีการสอนโดยยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและบทเรียนเป็นหลัก มีความเข้าใจในหลักสูตรพลศึกษา และช่วงเวลาที่จัดให้มีการสอนพลศึกษามีความเหมาะสม

สุพัตรา หอมจันทร์ขาว (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 ในด้านหลักสูตร ด้านการสอน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดผลและประเมินผลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูพลศึกษา จำนวน 67 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการสอน มีสภาพอยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการวัดผลและประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร มีสภาพอยู่ในระดับปานกลาง และตามความคิดเห็นของครูพลศึกษา อยู่ในระดับมาก

ปัญหาการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านการสอน ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการวัดผลและประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

งานวิจัยต่างประเทศ

Bowen (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเยาวชนในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ไม่ได้มีโอกาสที่เพียงพอในการรักษาน้ำหนักตัวเพื่อการมีสุขภาพดี: เวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชาติ จากข้อมูลที่ได้รับพบว่า นักเรียนได้เรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนน้อย ไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ จึงได้มีความร่วมมือจาก Boise State University, Lewis-Clark State College, Idaho State University, and the Idaho Association of HPERD ทำการสำรวจ โดยส่งแบบสำรวจ จำนวน 618 ชุด ไปให้ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) โดยเป็นแบบสำรวจที่สอบถามเกี่ยวกับจำนวนและคุณภาพของสาระหลักสูตรทางด้านสมรรถภาพทางกาย ได้รับแบบสำรวจตอบกลับคืน 46 เปอร์เซนต์ นอกจากนี้ยังได้มีการประเมินดัชนีมวลกาย (BMI) ของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ด้วยข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพ จึงได้มีความร่วมมือจาก Boise State University, Lewis-Clark State College, Idaho State University, and the Idaho Association of HPERD ทำการสำรวจ โดยส่งแบบสำรวจ จำนวน 618 ชุด ไปให้ครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) โดยเป็นแบบสำรวจที่สอบถามเกี่ยวกับจำนวนและคุณภาพของสาระหลักสูตรทางด้านสมรรถภาพทางกาย ได้รับแบบสำรวจตอบกลับคืน 46 เปอร์เซนต์ นอกจากนี้ยังได้มีการประเมินดัชนีมวลกาย (BMI) ของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีจำนวนนักเรียนต่อห้องน้อย และผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดไว้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาควรเรียนวิชาพลศึกษาอย่างน้อย 150 นาที/สัปดาห์ และ 225 นาที/สัปดาห์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสำรวจพบว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) เรียนวิชาพลศึกษาเฉลี่ย 55 นาที/สัปดาห์ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเรียนวิชาพลศึกษาเฉลี่ย 128 นาที/สัปดาห์ และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเรียน 194 นาที/สัปดาห์ การวัดและการประเมินผลวิชาพลศึกษาของโรงเรียนในมลรัฐไอดาโฮ (Idaho) จากการศึกษาพบว่า มีครูพลศึกษาเพียง 13 เปอร์เซนต์ที่ทำการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และ 45 เปอร์เซนต์ที่ประเมินดัชนีมวลการ (MBI) ของนักเรียน แสดงว่า ยังมีโรงเรียนที่ขาดการประเมินวิชาพลศึกษา เนื่องจากมีการทดสอบสมรรถภาพทางกายน้อย โดยเฉพาะเรื่องน้ำหนักตัวของนักเรียน ทำให้พบว่า มีนักเรียนมากกว่า 30 เปอร์เซนต์มีน้ำหนักเกินและอ้วน เนื่องจากมาตรฐานของสมรรถภาพทางกายไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ครูควรแนะนำให้นักเรียนออกกำลังกายนอกเวลาเรียน

Kulik (2009) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดของคุณภาพโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ตามข้อกำหนดของ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) และเพื่อประเมินว่าลักษณะของโรงเรียน (สถานที่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม) มีผลต่อเวลาในการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 39 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 91 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ในมณฑลอลเลนนี่ (Allegheny) มณฑลบีเวอร์ (Beaver) มณฑลอินเดียนา (Indiana) และมณฑลเวสมอร์แลนด์ (Westmoreland) โดยให้หัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษาหรือครูพลศึกษาทำแบบสำรวจออนไลน์เกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา คุณสมบัติของครูพลศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ NASPE (Nation Association for Sport and Physical Education) ได้กำหนดให้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับโปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า จำนวนวันที่สอนวิชาพลศึกษาคือ 28 ± 1.4 $2.7 \pm$

1.4 และ 2.5 ± 1.4 วัน/สัปดาห์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ และเวลาที่ใช้สอนคือ 104.9 ± 54.3 100.1 ± 55.1 และ 92.3 ± 53.4 นาที/สัปดาห์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ตามลำดับ นอกจากนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า คุณสมบัติของครูพลศึกษาหรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการเรียนการสอน ไม่ได้ส่งผลต่อเวลาที่ใช้ในการสอนวิชาพลศึกษา อีกทั้งไม่ได้เป็นผลจากขนาดของโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน หรือสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของมลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) ไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษาทุกวัน และไม่ได้กำหนดให้เรียนวิชาพลศึกษา 225 นาที/สัปดาห์ หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนด้านวุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านที่ตั้งผู้ประสานงานของรัฐ และด้านการรวบรวมข้อมูลดัชนีมวลกาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิ ผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขตามที่ต้องการ ผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่ารัฐส่วนใหญ่มีการคำสั่งเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาที่ต้องการแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้นการจัดการเรียนการสอนและหรือมีการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีการนี้เป็นการลดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน

Nation Association for Sport and Physical Education & American Heart Association (2006) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพของวิชาพลศึกษาในสหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในปัจจุบันเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษาในแต่ละรัฐทั้งสิ้น 50 รัฐและเมืองโคลัมเบีย เกี่ยวกับด้านเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้านเด็กที่ได้รับการยกเว้น การยกเว้นการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการและหรือการจัดการเรียนการสอนทดแทน ด้านจำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง ด้านมาตรฐานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านวุฒิการศึกษาของครูพลศึกษา ด้านผู้บริหาร ด้านที่ตั้งผู้ประสานงานของรัฐ และด้านการรวบรวมข้อมูลดัชนีมวลกาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามออนไลน์ ได้รับการตอบกลับจำนวน 51 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้เป็นของแต่ละรัฐ สรุปเป็นแผนภูมิ ผลการวิจัยจะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ เพื่อให้ทราบรายละเอียดและนำข้อมูลไปสู่การปรับปรุงแก้ไขตามที่ต้องการ

ผลการวิจัยพบว่า ถึงแม้ว่ารัฐส่วนใหญ่จะมีนโยบายเกี่ยวกับวิชาพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเวลาที่ต้องการแน่นอน และประมาณครึ่งหนึ่งของรัฐทั้งหมด มีเด็กที่ได้รับการยกเว้น

การจัดเรียนการสอนและหรือมีการจัดการเรียนการสอนทดแทน ซึ่งวิธีการนี้เป็นการลดประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนลง ในด้านอื่นๆ มีความแตกต่างกันเกี่ยวกับข้อมูลของวิชาพลศึกษา คือ การควบคุมการศึกษาภายใน บางรัฐจัดได้มีมาตรฐาน หรือมีการกำหนดไว้แบบกว้างเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกเวลาที่เฉพาะเจาะจง จำนวนนักเรียนในแต่ละห้อง และการประเมินนักเรียนเป็นเขตโรงเรียน หรือประเมินระดับอื่นๆ ผลการวิจัยในด้านต่างๆ เกี่ยวกับวิชาพลศึกษาเหล่านี้ จะถูกส่งกลับไปให้ในแต่ละรัฐ

Whelchel (1998 อ้างใน ภารดี อมรรัตนานนท์, 2547) ได้ประเมินสภาพของโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขต 11 มลรัฐเท็กซัส (The Status of Elementary Physical Education Programs in Texas Region XI.) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขต 11 จำนวน 342 โรงเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสำรวจ ซึ่งมี 9 รายการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนโรงเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ได้ดำเนินการตามมาตรฐานของพลศึกษา ผลการวิจัย ยังแสดงให้เห็นว่าการส่งเสริม โปรแกรมพลศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งการวิจัยในอนาคตในขอบเขตเดียวกันนี้ จำเป็นต่อโปรแกรมพลศึกษาในอนาคตอย่างมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจ ประเมินสภาพของโปรแกรมพลศึกษา สภาพภาพของพลศึกษา ตัวชี้วัด โปรแกรมพลศึกษาที่มีคุณภาพและเวลาเรียนวิชาพลศึกษาทั้งในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาข้อมูลด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านโครงสร้างวิชาพลศึกษา และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้กับการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เลือกประชากรเป้าหมายโดยเจาะจงเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและศึกษา ที่สอนในระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 1-3 มาทั้งสิ้น 336 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 723 โรงเรียน ดังตาราง

ตารางที่ 1 จำนวนโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนที่สอนในระดับชั้น ป.1-6 เขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

เขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียน
กรุงเทพมหานครเขต 1	117
กรุงเทพมหานครเขต 2	117
กรุงเทพมหานครเขต 3	102

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2554)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนผลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด แบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices)

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบสำรวจรายการ (Check lists)

ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนของพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices) และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

3.2 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices) และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

3.3 ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices) และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

3.4 ด้านโครงสร้าง เวลาเรียน วิชาพลศึกษา เป็นคำถามปลายปิด แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices) และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

3.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามปลายปิด แบบ (Check lists)

3.6 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นคำถามปลายปิด แบบ Multiple Choices แบบคำถามที่ให้เลือกตอบเพียงข้อเดียว จากคำตอบที่ให้เลือกมากกว่า 2 คำตอบขึ้นไป (Multiple Choices) และแบบคำถามที่ให้เลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร วารสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. วิเคราะห์คำถามที่ต้องการทราบ
4. สร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ตัวแปรที่ศึกษา ลักษณะของคำถามและการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ศึกษา	ลักษณะของคำถาม	วิเคราะห์
ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	- เพศ - อายุ - คุณวุฒิทางการศึกษา - การปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	คำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices)	ร้อยละ
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน	- ขนาดของโรงเรียน - ลักษณะของโรงเรียน - จำนวนนักเรียนเฉลี่ยต่อ 1 ห้อง	คำถามปลายปิดแบบสำรวจรายการ (Check lists)	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ศึกษา	ลักษณะของคำถาม	วิเคราะห์
ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของพลศึกษา			
3.1 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	- จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน - คุณวุฒิการศึกษา - ภาระงานสอน - รายวิชาที่สอน	คำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices) และแบบเลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)	ร้อยละ
3.2 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	- กระบวนการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา - เอกสารหลักสูตร - คู่มือการสอนวิชาพลศึกษา	คำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices) และแบบเลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)	ร้อยละ
3.3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน	- โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน - โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน - โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ - โปรแกรมนันทนาการ	คำถามปลายปิดแบบเลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices) และแบบเลือกตอบได้หลายข้อ (Multi-Response)	ร้อยละ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ตัวแปรที่ศึกษา	ลักษณะของคำถาม	วิเคราะห์
3.4 เพื่อศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับเวลา วิชาพลศึกษา โครงสร้าง	- จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์/ ภาคเรียน	คำถามปลายปิดแบบ เลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices) และ แบบเลือกตอบได้หลาย ข้อ (Multi-Response)	ร้อยละ
3.5 เพื่อศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ การเรียนรู้อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก วิชา พลศึกษา	- กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่ใช้เป็นสื่อ การเรียน การสอน - สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอน - อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก	คำถามปลายปิดแบบ สำรวจรายการ (Check lists)	ร้อยละ
3.6 เพื่อศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับการ ประเมินผลการ เรียนรู้พลศึกษา	- เกณฑ์ในการตัดสิน - เกณฑ์การประเมินผล - องค์กรประกอบสัดส่วนของคะแนน ที่นำมาประเมิน - เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ใน การประเมิน	คำถามปลายปิดแบบ เลือกตอบเพียงข้อเดียว (Multiple Choices) และ แบบเลือกตอบได้หลาย ข้อ (Multi-Response) คำถามปลายปิด	ร้อยละ ฐานนิยม

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้วิธีการของ Rovinelti และ Hambleton โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 9 ท่านพิจารณาตรวจสอบว่าข้อคำถามในแบบสอบถามสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- ชี้คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตาม
จุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง
- ชี้คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตาม
จุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง
- ชี้คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ได้วัดตรงตาม
จุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง
- กรณีที่ผู้เชี่ยวชาญเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0 และ -1 ให้ผู้เชี่ยวชาญเขียน
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาลงในช่องเสนอแนะ

จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณดัชนีความสอดคล้อง
ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ของการให้คะแนน
ในผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาของ Rovinelti and
Hambleton (ปี อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ตารางที่ 3 เกณฑ์การพิจารณาของข้อคำถามและจุดประสงค์

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5	เป็นข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพราะวัดได้ตามจุดประสงค์ที่ต้องการ
น้อยกว่า 0.5	เป็นข้อคำถามที่ต้องตัดทิ้งหรือแก้ไขเพราะวัด ไม่ได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

ที่มา: การวิจัยเบื้องต้น (2545)

6. นำแบบสอบถามที่ได้การปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้ากลุ่ม
การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนเอกชนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรในพื้นที่
ใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานคร ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับประชากรเป้าหมาย ที่มีการจัดการศึกษา
แบบเดียวกัน จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้คือสัมประสิทธิ์คอนบารค เนื้อหาของข้อคำถามใน
แบบสอบถามพบว่า คุณภาพของแบบสอบถาม มีค่า Reliability 0.97

7. เสนอผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับประชากรเป้าหมายต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือ ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้หัวหน้ากลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

2. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้หัวหน้ากลุ่มการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาตอบแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 เขต จำนวน 336 ฉบับโดยส่งทางไปรษณีย์และเก็บด้วยตนเอง โดยใช้ช่วงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามดังนี้ ครั้งที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2556 ได้แบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 178 ฉบับ ครั้งที่ 2 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 ได้แบบสอบถามคืนกลับมาจำนวน 102 ฉบับ และครั้งที่ 3 เดือนกรกฎาคมพ.ศ. 2556 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 56 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 336 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามและวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนพร้อมกันตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนแล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาตรงกันความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ Rovinelti และ Hambleton

2. ข้อคำถามปลายปิด แบบ Multiple Choices แบบ Multi-Response และแบบ Check lists วิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
3. คำถามปลายเปิด วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และฐานนิยม (Mode)

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา
2. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา
3. ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน
4. ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษา
5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 336)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.1 เพศ		
ชาย	216	64.3
หญิง	120	35.7
รวม	336	100.0
1.2 อายุ		
ไม่เกิน 25 ปี	8	2.5
26-30 ปี	62	18.6
31-35 ปี	84	25.0
36-40 ปี	92	27.5
41 ปีขึ้นไป	90	26.4
รวม	336	100.0
1.3 ประสบการณ์การสอนในวิชาชีพครู		
ไม่เกิน 5 ปี	67	20.0
6-10 ปี	65	19.3
10-15 ปี	90	26.8
16-20 ปี	50	15.0
20 ปีขึ้นไป	64	18.9
รวม	336	100.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.4 คุณวุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1.4
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	305	90.7
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	26	7.9
รวม	336	100.0
1.5 หน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		
หัวหน้ากลุ่มสาระ	146	43.6
หัวหน้ากลุ่มสาระและปฏิบัติงานสอน	127	37.9
ปฏิบัติงานสอน	63	18.6
รวม	336	100.0
1.6 ภาระงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนนอกเหนือจากหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา		
ไม่มีภาระงานอื่นๆ	221	65.7
มีภาระงานอื่นๆ	115	34.3
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.3 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 35.7 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ร้อยละ 27.5 รองลงมาคือ อายุ 41 ปีขึ้นไป ร้อยละ 26.4 อายุ มีประสบการณ์การสอนในวิชาชีพครู 10-15 ปี ร้อยละ 26.8 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 20.0 ด้านคุณวุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 90.7 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ร้อยละ 7.9 หน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระฯ ร้อยละ 43.6 รองลงมาคือ เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระฯ และปฏิบัติงานสอน ร้อยละ 39.7 ส่วนปฏิบัติงานสอนเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 18.6 ส่วนภาระงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนนอกเหนือจากหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีภาระงานอื่นๆ ร้อยละ 65.7 และมีภาระงานอื่นๆ ร้อยละ 34.3

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

(N = 336)

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่การศึกษา		
เขต 1	117	34.8
เขต 2	117	34.8
เขต 3	102	30.4
รวม	336	100.0
2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาด		
เล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)	227	67.5
กลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน)	20	6.1
ใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน)	11	3.2
ใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)	0	0
รวม	336	100
3. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนแบบ		
สหศึกษา (ชาย-หญิง)	324	96.4
เฉพาะหญิง	11	3.2
เฉพาะชาย	1	0.4
รวม	336	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(N = 336)

ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
4. จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน		
น้อยกว่า 30 คน	185	55.0
31-40 คน	131	38.9
41-50 คน	18	5.4
มากกว่า 50 คน	2	0.7
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนใหญ่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 34.8 ในขณะที่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 3 ร้อยละ 30.4 ขนาดของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน) ร้อยละ 67.5 รองลงมาคือ มีขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน) ร้อยละ 23.2 ลักษณะของโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา ร้อยละ 96.4 รองลงมาคือ เป็นโรงเรียนเฉพาะหญิงล้วน ร้อยละ 3.2 มีจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ มีจำนวนน้อยกว่า 30 คน ร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ มีจำนวน 31-40 คน ร้อยละ 38.9

ส่วนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

1. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานครด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

(N = 336)

ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
1-2 คน	205	61.1
3-4 คน	98	29.3
5 คนขึ้นไป	32	9.6
รวม	336	100.0
2. จำนวนครูรายวิชาอื่นๆ ที่มาช่วยสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
ไม่มี	303	90.4
1-2 คน	23	6.8
3-4 คน	5	1.4
5 คนขึ้นไป	5	1.4
รวม	336	100.0
3. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้าน สาขาวิชาพลศึกษา		
ไม่มี	25	7.5
1-2 คน	191	56.8
3-4 คน	86	25.7
5 คนขึ้นไป	34	10.0
รวม	336	100.0
4. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้าน สาขาวิชาอื่นๆ		
ไม่มี	271	80.7
1-2 คน	47	13.9
3-4 คน	13	3.9
5 คนขึ้นไป	5	1.4
รวม	336	100.0

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N = 336)		
ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
5. ครูที่จบสาขาวิชาพลศึกษาและทำการสอนวิชาพลศึกษามีภาระงานสอน โดยเฉลี่ย (คาบ/สัปดาห์)		
น้อยกว่า 16 คาบ/สัปดาห์	55	16.4
16-20 คาบ/สัปดาห์	261	77.5
มากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์	20	6.1
รวม	336	100.0
6. รายวิชาที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา **		
สอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	262	83.7
สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา	51	16.3
รวม	313	100.0
7. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้าน การเรียนการสอน **		
สนับสนุนให้ครูผู้ช่วยสอนวิชาพลศึกษาเข้าร่วมการประชุมวิชาการ	232	23.0
จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	231	22.9
จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย	197	19.5
จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยศึกษานิเทศก์	178	17.6
จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยคณะผู้บริหาร โรงเรียน	148	14.7
ให้ครูผู้สอนลาศึกษาต่อ	20	2.0
ให้ทุนการศึกษาประกอบการลาศึกษาต่อ	4	0.3
รวม	1,010	100.0

ตารางที่ 6 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
8. หัวข้อที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรม **		
การจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	253	15.3
การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา	253	15.3
การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา	252	15.2
การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา	241	14.6
การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	234	14.1
การจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา		
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	218	13.2
การทำวิจัยในชั้นเรียน	203	12.3
รวม	1,654	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 6 พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 61.1 รองลงมาคือ จำนวน 3-4 คน ร้อยละ 29.3 ส่วนใหญ่ไม่มีครูรายวิชาอื่นๆ มาช่วยสอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 90.4 ในขณะที่มีครูรายวิชาอื่นๆ มาช่วยสอนวิชาพลศึกษาจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 6.8 ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้านสาขาวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 56.8 รองลงมาคือ จำนวน 3-4 คน ส่วนที่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านสาขาวิชาพลศึกษาเลย ร้อยละ 7.5 ส่วนใหญ่ไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้านสาขาวิชาอื่นๆ ร้อยละ 80.7 ในขณะที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านวิชาอื่นๆ มาช่วยสอนจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 13.9 ครูที่จบสาขาวิชาพลศึกษาและทำการสอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 16-20 คาบ/สัปดาห์ ร้อยละ 77.5 รองลงมาคือ น้อยกว่า 16 คาบ/สัปดาห์ ร้อยละ 16.4 และมากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์ ร้อยละ 6.1 นอกจากนี้ยังพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จะมีภาระการสอนวิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษาควบคู่กันไปด้วย ร้อยละ 83.7 ในขณะที่สอนวิชาพลศึกษาเพียงวิชาเดียว ร้อยละ 16.3

ด้านนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จะสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเข้าร่วมประชุมวิชาการ ร้อยละ 23.0 รองลงมาคือ จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 22.9 จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย ร้อยละ 19.5 จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยศึกษานิเทศก์ ร้อยละ 17.6 จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยคณะผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 14.7 ให้ครูผู้สอนลาศึกษาต่อ ร้อยละ 2.0 และให้ทุนการศึกษาประกอบการลาศึกษาต่อ ร้อยละ 0.4 ส่วนหัวข้อที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรม คือ หัวข้อเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 15.3 รองลงมาคือ หัวข้อเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา ร้อยละ 15.2 หัวข้อเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา ร้อยละ 14.6 หัวข้อเกี่ยวกับการทดสอบสมรรถภาพทางกาย ร้อยละ 14.1 หัวข้อเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ร้อยละ 13.2 และหัวข้อเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ร้อยละ 12.3

2. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครด้านจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

(N = 336)		
ด้านจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนได้มีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา		
ไม่มี	225	67.1
มี	111	32.9
รวม	336	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. โรงเรียนได้จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา		
จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาด้วยตนเอง	311	91.3
จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่นๆ	25	8.7
รวม	336	100.0
3. คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาประกอบด้วย		
3.1 จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษา		
ไม่มี	17	1.3
1-2 คน	149	53.2
3-4 คน	80	18.2
5 คนขึ้นไป	90	27.3
รวม	336	100.0
3.2 จำนวนครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา		
ไม่มี	72	18.2
1-2 คน	113	42.9
3-4 คน	58	14.3
5 คนขึ้นไป	93	24.7
รวม	336	100.0
3.3 จำนวนคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน		
ไม่มี	99	29.9
1-2 คน	139	41.6
3-4 คน	76	22.1
5 คนขึ้นไป	22	6.5
รวม	336	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 336)		
ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
3.4 จำนวนตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา		
ไม่มี	204	61.0
1-2 คน	86	28.6
3-4 คน	13	3.9
5 คนขึ้นไป	22	6.5
รวม	336	100.0
3.5 จำนวนครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น		
ไม่มี	245	77.9
1-2 คน	32	7.8
3-4 คน	15	2.6
5 คนขึ้นไป	36	11.7
รวม	336	100.0
4. กลุ่มบุคคลใดที่มีส่วนในการกำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน **		
คณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน	72	35.8
คณะผู้บริหารโรงเรียน	69	34.3
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	35	17.4
ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา	25	12.4
รวม	201	100.0
5. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรโดย **		
จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	69	47.3
เชิญวิทยากรมาบรรยาย	43	29.5
จัดสัมมนาวิชาการ	34	23.3
รวม	146	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
6. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง **		
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	86	31.5
ความพร้อมของบุคลากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	64	23.4
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	51	18.7
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	46	16.8
สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน	26	9.5
รวม	273	100.0
7. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาตอบสนองกับตัวชี้วัดการเรียนรู้		
ตอบสนอง	336	100.0
ไม่ตอบสนอง	0	0.0
รวม	336	100.0
8. กระบวนการขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำประกอบด้วยขั้นตอน คือ		
8.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 **		
กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นรายปี /รายภาค	48	15.1
ศึกษาสาระ มาตรฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	47	14.8
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	47	14.8
เขียนคำอธิบายรายวิชา	45	14.2
วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	44	13.8
กำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	44	13.8
ออกแบบหน่วยการเรียนรู้	43	13.5
รวม	318	100.0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
8.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 **		
ศึกษาสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัด	82	13.1
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	81	12.9
กำหนดสาระรายปี (ป.1 -6)	80	12.8
กำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	77	12.3
กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี	76	12.1
เขียนคำอธิบายรายวิชา	76	12.1
ออกแบบหน่วยการเรียนรู้	72	11.5
รวม	626	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 7 พบว่า ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ร้อยละ 67.1 และมีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ร้อยละ 32.9 โดยโรงเรียนที่ได้จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเอง ร้อยละ 91.3 และจัดทำสาระหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนอื่นๆ ร้อยละ 8.7 มีคณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 53.2 รองลงมาคือ จำนวน 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 27.3 ส่วนใหญ่มีครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 1-2 คน ร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ จำนวน 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 24.7 ส่วนใหญ่มีคณะกรรมการวิชาการโรงเรียน จำนวน 1-2 คน ร้อยละ 41.6 รองลงมาคือ ไม่มีคณะกรรมการวิชาการโรงเรียนเลย ร้อยละ 29.9 ส่วนใหญ่ไม่มีตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา ร้อยละ 61.0 รองลงมาคือ 1-2 คน ร้อยละ 28.6 ส่วนใหญ่ไม่มีครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ร้อยละ 77.9 รองลงมาคือ มีจำนวน 5 คนขึ้นไป กลุ่มบุคคลที่มีส่วนในการกำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่ เป็นคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน ร้อยละ 35.8 รองลงมาคือ เป็นคณะผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 34.3 เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 17.4 และเป็นครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 12.4 ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาโรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร โดย ส่วนใหญ่จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 47.3 รองลงมาคือ เชิญ

วิทยากรบรรยาย ร้อยละ 29.3 และจัดสัมมนาวิชาการ ร้อยละ 23.3 นอกจากนี้ยังพบว่า ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ร้อยละ 31.5 ความพร้อมของบุคลากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ร้อยละ 23.4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ร้อยละ 18.7 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ร้อยละ 16.8 และสำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน ร้อยละ 9.5 โดยโรงเรียนที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาสามารถตอบสนองกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ได้ทุกโรงเรียน ส่วนกระบวนการขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำ คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พบว่า มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ ช่วงชั้นรายปี/รายภาค ร้อยละ 15.1 รองลงมาคือ ศึกษาสาระ มาตรฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 14.8 เขียนคำอธิบายรายวิชา ร้อยละ 14.2 วิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น และกำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ 13.8 และออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ 13.5 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ศึกษาสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัด และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 13.1 รองลงมาคือ วิเคราะห์ ตัวชี้วัดรายปี (ป.1-ป.6) ร้อยละ 12.9 กำหนดสาระรายปี (ป.1-ป.6) ร้อยละ 12.8 กำหนดและจัดทำ หน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ 12.3 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และเขียนคำอธิบายรายวิชา ร้อย ละ 12.1 และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ 11.5

3. ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำเสนอ ผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 336)

โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วยโปรแกรม		
จัดให้มีการเรียนการสอนทุกสัปดาห์	152	47.1
จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี	146	42.4
จัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะเทอมที่ 1 และเทอมที่ 2	38	10.5
รวม	336	100.0
2. ลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษา		
สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)	306	91.3
เฉพาะหญิง	30	8.7
รวม	336	100.0
3. โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปีหรือไม่		
มี	278	88.0
ไม่มี	58	12.0
รวม	336	100.0
4. โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกชั้นปี		
มี	300	95.1
ไม่มี	36	4.9
รวม	336	100.0
5. โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา		
1 ครั้งต่อภาคการศึกษา	303	88.9
1 ครั้งต่อปีการศึกษา	33	11.1
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จัดให้มีการเรียนการสอนทุกสัปดาห์ ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี ร้อยละ 42.4 และจัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะเทอมที่ 1 และเทอมที่ 2 ร้อยละ 10.5 ลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่มีลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษาแบบสหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน) ร้อยละ 91.3 และมีลักษณะการจัดชั้นเรียนเฉพาะผู้หญิง ร้อยละ 8.7 ซึ่งทุกโรงเรียนมีการกำหนดให้ครูผู้สอนส่งแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา โดยส่วนใหญ่ ได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษาทุกชั้นปี ร้อยละ 88.0 และ มีการนิเทศโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกชั้นปี ร้อยละ 95.1 นอกจากนี้ยังพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา ร้อยละ 88.9 และมีการนิเทศ 1 ครั้งต่อปีการศึกษา ร้อยละ 11.1

ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

(N = 336)

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนครั้งในการจัดดำเนิน โครงการ		
ไม่จัดกิจกรรม	225	67.1
จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง	111	32.9
รวม	336	100.0
2. ช่วงเวลาที่จัดดำเนิน โครงการ		
ภาคปลาย	293	84.8
ภาคต้น	43	15.2
รวม	336	100.0
3. รูปแบบในการแบ่งคณะสีของนักเรียน		
1 ห้องเรียน มีทุกคณะสี	261	78.3
1 ห้องเรียน 1 คณะสี	75	21.7
รวม	336	100.0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(N = 336)

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
4. กิจกรรมกีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน**		
แชร์บอล	76	15.6
กรีฑาลู่-ลาน	60	12.3
ฟุตบอล	52	10.7
ว่ายน้ำ	46	9.4
บาสเกตบอล	45	9.2
กีฬาพื้นเมือง	45	9.2
วอลเลย์บอล	41	8.4
ฟุตบอลล	40	8.2
เทเบิลเทนนิส	40	8.2
แบดมินตัน	21	4.3
เซปักตะกร้อ	11	2.3
แฮนด์บอล	11	2.3
รวม	488	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 9 พบว่า การจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่ไม่จัดกิจกรรม ร้อยละ 67.1 และที่จัดกิจกรรมมีเพียง ร้อยละ 32.9 เท่านั้น โดยจะจัดเป็นประจำทุกปี ๆ ละ 1 ครั้ง ในช่วงภาคปลาย ร้อยละ 84.8 และจัดในช่วงภาคต้น ร้อยละ 15.2 รูปแบบในการแบ่งคณะสีของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีรูปแบบ 1 ห้องเรียน มีทุกคณะสี ร้อยละ 78.3 และมีรูปแบบ 1 ห้องเรียนต่อ 1 คณะสี ร้อยละ 21.7 สำหรับกิจกรรมกีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน ได้แก่ กีฬาแชร์บอล ร้อยละ 15.6 กรีฑาลู่-ลาน ร้อยละ 12.3 ฟุตบอล ร้อยละ 10.7 ว่ายน้ำ ร้อยละ 9.4 บาสเกตบอล และกีฬาพื้นเมือง ร้อยละ 9.2 วอลเลย์บอล ร้อยละ 8.4 ฟุตบอลล และเทเบิลเทนนิส ร้อยละ 8.2 แบดมินตัน ร้อยละ 4.3 และเซปักตะกร้อ และแฮนด์บอล ร้อยละ 2.3

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

(N = 336)

โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่		
มี	213	63.0
ไม่มี	133	37.0
รวม	336	100.0
2. โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่		
มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ	258	77.6
มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ	52	15.5
ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ	26	6.9
รวม	336	100.0
3. โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง **		
ฟุตบอล	39	21.2
ฟุตบอลล	28	15.2
แชร์บอล	26	14.1
ว่ายน้ำ	18	9.8
3. โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง **		
กรีฑาลู่-ลาน	16	8.7
บาสเกตบอล	15	8.2
เทเบิลเทนนิส	14	7.6
วอลเลย์บอล	11	6.0
แบดมินตัน	7	3.8
กีฬาพื้นเมือง	4	2.2
เซปักตะกร้อ	3	1.6
แฮนด์บอล	3	1.6
รวม	184	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 10 พบว่า โปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ส่วนใหญ่มีโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ร้อยละ 63.0 และไม่มีโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเลย ร้อยละ 37.0 การสนับสนุนด้านงบประมาณส่วนใหญ่มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ ร้อยละ 77.6 และมีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ ร้อยละ 15.5 ส่วนไม่มีการสนับสนุนงบประมาณเลยมีเพียง ร้อยละ 6.9 สำหรับกิจกรรมกีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขัน ได้แก่ ฟุตบอล ร้อยละ 21.2 ฟุตบอลล ร้อยละ 15.2 แฮนด์บอล ร้อยละ 14.1 ว่ายน้ำ ร้อยละ 9.8 กรีฑากลุ่ม-ลาน ร้อยละ 8.7 บาสเกตบอล ร้อยละ 8.2 เทเบิลเทนนิส ร้อยละ 7.6 วอลเลย์บอล ร้อยละ 6.0 แบดมินตัน ร้อยละ 3.8 กีฬาพื้นเมือง ร้อยละ 2.2 เซปักตะกร้อ และแฮนด์บอล ร้อยละ 1.6

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ

(N = 336)

โปรแกรมการจัดพลศึกษาเพื่อเด็กพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง		
เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศ	252	76.2
เด็กที่มีความพิการทางร่างกาย/ความบกพร่องทางร่างกาย	84	23.8
รวม	336	100.0
2. โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร		
จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ	264	79.3
จัดแยกสอนตามความสามารถเป็นเลิศ	66	19.6
จัดแยกสอนตามความพิการ/ความบกพร่อง	6	1.1
รวม	336	100.0
3. โรงเรียนของท่านมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษหรือไม่		
ไม่มี	303	88.0
มี	33	12.0
รวม	336	100.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(N = 336)		
โปรแกรมการจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	จำนวน	ร้อยละ
4. จำนวนครู 1 คน จะรับผิดชอบเด็กพิเศษจำนวน		
1-2 คน	280	81.8
3-4 คน	28	9.1
5 คนขึ้นไป	28	9.1
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 11 พบว่าในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทเด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศ ร้อยละ 76.2 และมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความพิการทางร่างกายหรือความบกพร่องทางร่างกาย ร้อยละ 23.8 จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนปกติ ร้อยละ 79.3 และจัดแยกสอนตามความสามารถเป็นเลิศ ร้อยละ 19.6 จัดแยกสอนตามความพิการหรือความบกพร่อง ร้อยละ 1.1 ไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษารับผิดชอบเด็กพิเศษ ร้อยละ 88.0 และมีครูรับผิดชอบ ร้อยละ 12.0 เท่านั้น โดยครู 1 คน จะรับผิดชอบเด็กพิเศษจำนวน 1-2 คน ร้อยละ 81.8 และจำนวน 3-4 คน และ 5 คนขึ้นไป มีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 9.1

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น โปรแกรมนันทนาการ

(N= 336)		
โปรแกรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
1. กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด **		
ดนตรี	67	25.0
ศิลปะวาดเขียน	62	23.1
การแสดง	56	20.9
กิจกรรมการออกกำลังกายหลังเลิกเรียน	50	18.7
การท่องเที่ยว	33	12.3
รวม	268	100.0

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(N= 336)		
โปรแกรมนันทนาการ	จำนวน	ร้อยละ
2. ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม **		
ช่วงหลังเลิกเรียน	50	35.8
ช่วงเช้า	45	32.1
ช่วงพักกลางวัน	45	32.1
รวม	140	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 12 พบว่ากิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมดนตรี ร้อยละ 25.0 รองลงมาคือ ศิลปะวาดเขียน ร้อยละ 23.1 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม พบว่า ส่วนใหญ่จัดกิจกรรมช่วงหลังเลิกเรียน ร้อยละ 35.8 และจัดกิจกรรมช่วงเช้า และช่วงพักกลางวัน มีสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 32.1

4. ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานครด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

(N = 336)

ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนกำหนดโครงสร้างวิชาพลศึกษาในชั้นปีที่ 1-6 ดังนี้		
1.1 สาระพื้นฐาน		
1.1.1 จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์		
1 ชั่วโมง	158	47.1
2 ชั่วโมง	178	52.9
รวม	336	100.0
1.1.2 เกณฑ์การประเมินผล		
ผลการเรียน	245	72.9
ผ่าน/ไม่ผ่าน	91	27.1
รวม	336	100.0
1.2 สาระเพิ่มเติม		
1.2.1 จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์		
1 ชั่วโมง	325	96.8
มากกว่า 1 ชั่วโมง	11	3.2
รวม	336	100.0
1.2.2 เกณฑ์การประเมินผล		
ระดับผลการเรียน (เกรด)	103	30.7
ผ่าน/ไม่ผ่าน	233	69.3
รวม	336	100.0
2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนวิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา		
ไม่มีกิจกรรมพลศึกษา	45	13.2
1 กิจกรรม	20	6.1
2 กิจกรรม	114	33.9
3 กิจกรรม	127	37.9
มีตั้งแต่ 4 กิจกรรมขึ้นไป	30	8.9
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 13 พบว่า การกำหนดวิชาสาระพื้นฐาน ส่วนใหญ่เรียนมากกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 52.9 และเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 47.1 โดยส่วนใหญ่มีเกณฑ์การประเมินผล คือ ใช้ผลการเรียน ร้อยละ 72.9 และใช้เกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน ร้อยละ 27.1 การกำหนดวิชาสาระเพิ่มเติม ส่วนใหญ่เรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ร้อยละ 96.8 และเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 3.2 โดยมีเกณฑ์การประเมินผล คือ ใช้เกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน ร้อยละ 69.3 และใช้ผลการเรียน ร้อยละ 30.7 จำนวนกิจกรรมทางกายหรือกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ส่วนใหญ่มีจำนวน 3 กิจกรรม ร้อยละ 37.9 รองลงมาคือ จำนวน 2 กิจกรรม ร้อยละ 33.9

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็นกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 1	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	14	4.3	10	3.2
กายบริหาร	235	70.0	203	60.4
เกมนันทนาการ	53	15.7	96	28.6
ว่ายน้ำ	34	10.0	27	7.9
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 14 พบว่ากิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 70.0 เกมนันทนาการ ร้อยละ 15.7 ว่ายน้ำ ร้อยละ 10.0 และกรีฑา ร้อยละ 4.3 ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 60.4 เกมนันทนาการ ร้อยละ 28.6 ว่ายน้ำ ร้อยละ 7.9 และกรีฑา ร้อยละ 3.2

ตารางที่ 15 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 2	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	9	2.9	15	4.3
กายบริหาร	198	58.9	134	40.0
กีฬาสากล	13	3.9	48	14.3
เกมนันทนาการ	66	19.6	101	30.0
แชร์บอล	5	1.4	14	4.3
ฟุตบอล/ฟุตซอล	22	6.4	0	0.0
ว่ายน้ำ	23	6.8	24	7.1
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 15 พบว่า กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 58.9 เกมนันทนาการ ร้อยละ 19.6 ว่ายน้ำ ร้อยละ 6.8 ฟุตบอลหรือฟุตซอล ร้อยละ 6.4 กีฬาสากล ร้อยละ 3.9 กรีฑา ร้อยละ 2.9 และแชร์บอล ร้อยละ 1.4 ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 40.0 เกมนันทนาการ ร้อยละ 30.0 กีฬาสากล ร้อยละ 14.3 ว่ายน้ำ ร้อยละ 7.1 กรีฑา และแชร์บอล ร้อยละ 4.3

ตารางที่ 16 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 3	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	29	8.6	14	4.3
กายบริหาร	192	57.1	89	26.1
กีฬาสากล	14	4.3	72	21.4
เกมนันทนาการ	19	5.7	57	17.1
แชร์บอล	19	5.7	61	18.2
เทเบิลเทนนิส	10	2.9	5	1.4
เปตอง	5	1.4	0	0.0
ฟุตบอล/ฟุตซอล	19	5.7	14	4.3
ว่ายน้ำ	29	8.6	19	5.7
แฮนด์บอล	0	0.0	5	1.4
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 16 พบว่า กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 57.1 กรีฑา และว่ายน้ำ ร้อยละ 8.6 เกมนันทนาการ แชร์บอล และฟุตบอลหรือฟุตซอล ร้อยละ 5.7 กีฬาสากล ร้อยละ 4.3 เทเบิลเทนนิส ร้อยละ 2.9 และเปตอง ร้อยละ 1.4 ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 26.1 กีฬาสากล ร้อยละ 21.4 แชร์บอล ร้อยละ 18.2 เกมนันทนาการ ร้อยละ 17.1 ว่ายน้ำ ร้อยละ 5.7 ฟุตบอลหรือฟุตซอล และกรีฑา ร้อยละ 4.3 เทเบิลเทนนิส และแฮนด์บอล ร้อยละ 1.4

ตารางที่ 17 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 4	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	17	5.0	13	3.9
กายบริหาร	184	54.6	101	30.0
กีฬาสากล	10	2.9	67	20.0
เกมนันทนาการ	14	4.3	18	5.4
แชร์บอล	42	12.5	40	11.8
เทเบิลเทนนิส	14	4.3	18	5.4
แบดมินตัน	5	1.4	8	2.5
ฟุตบอล/ฟุตซอล	14	4.3	11	3.2
ว่ายน้ำ	28	8.2	32	9.6
แฮนด์บอล	8	2.5	28	8.2
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 17 พบว่า กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 54.6 แชร์บอล ร้อยละ 12.5 ว่ายน้ำ ร้อยละ 8.2 กรีฑา ร้อยละ 5.0 เกมนันทนาการ เทเบิลเทนนิส และฟุตบอลหรือฟุตซอล ร้อยละ 4.3 กีฬาสากล ร้อยละ 2.9 แฮนด์บอล ร้อยละ 2.5 และแบดมินตัน ร้อยละ 1.4

ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 30.0 กีฬาสากล ร้อยละ 20.0 และแชร์บอล ร้อยละ 11.8 ว่ายน้ำ ร้อยละ 9.6 แฮนด์บอล ร้อยละ 8.2 เกมนันทนาการ และเทเบิลเทนนิส ร้อยละ 5.4 กรีฑา ร้อยละ 3.9 ฟุตบอลหรือฟุตซอล ร้อยละ 3.2 และแบดมินตัน ร้อยละ 2.5

ตารางที่ 18 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 5	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	20	6.1	14	4.3
กายบริหาร	196	58.6	101	30.4
กีฬาสากล	11	3.2	53	15.7
แชร์บอล	22	6.4	52	15.4
เซปักตะกร้อ	0	0.0	5	1.4
เทเบิลเทนนิส	13	3.9	10	2.9
บาสเกตบอล	10	2.9	5	1.4
แบดมินตัน	0	0.0	19	5.7
ฟุตบอล/ฟุตซอล	34	10.0	24	7.1
วอลเลย์บอล	6	1.8	18	5.4
ว่ายน้ำ	24	7.1	31	9.3
แฮนด์บอล	0	0.0	4	1.1
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 18 พบว่า กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 58.6 ฟุตบอลหรือฟุตซอล ร้อยละ 10.0 ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 30.4 กีฬาสากล ร้อยละ 15.7 แชร์บอล

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานครด้าน โครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ในประเด็น
กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(N = 336)

ประถมศึกษาปีที่ 6	ภาคต้น		ภาคปลาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรีฑา	37	11.1	29	8.6
กายบริหาร	169	50.4	96	28.6
กีฬาสากล	19	5.7	57	17.1
แชร์บอล	19	5.7	14	4.3
เซปักตะกร้อ	5	1.4	10	2.9
เทเบิลเทนนิส	10	2.9	14	4.3
บาสเก็ตบอล	14	4.3	14	4.3
แบดมินตัน	0	0.0	29	8.6
ฟุตบอล/ฟุตซอล	18	5.4	34	10.0
ลีลาศ	4	1.0	0	0.0
วอลเลย์บอล	14	4.3	13	3.9
ว่ายน้ำ	23	6.8	22	6.4
แฮนด์บอล	4	1.0	4	1.1
รวม	336	100.0	336	100.0

จากตารางที่ 19 กิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 50.4 กรีฑา ร้อยละ 11.1 ว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร ร้อยละ 28.6 กีฬาสากล ร้อยละ 17.1

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 20 จำนวน และร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ใน
กรุงเทพมหานครด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

(N = 336)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
1. สภาพลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
1.1 มีจำนวนเพียงพอ		
มี	323	96.1
ไม่มี	13	3.9
รวม	336	100.0
1.2 มีมาตรฐาน		
มี	316	93.9
ไม่มี	20	6.1
รวม	336	100.0
1.3 มีความปลอดภัย		
มี	335	99.6
ไม่มี	1	0.4
รวม	336	100.0
1.4 มีบริเวณที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ		
มี	322	95.7
ไม่มี	14	4.3
รวม	336	100.0
2. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
2.1 สนามกลางแจ้ง		
มี	336	100.0
ไม่มี	0	0.0
รวม	336	100.0

ตารางที่ 20 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
2.2 โรงยิมเนเซียม		
มี	99	29.6
ไม่มี	237	70.4
รวม	336	100.0
3. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน		
3.1 มีจำนวนอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการ		
มี	317	94.3
ไม่มี	19	5.7
รวม	336	100.0
3.2 มีอุปกรณ์ เช่น ลูกบอล เบาะยิมนาสติก ตาข่าย และอุปกรณ์อื่นๆเพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน		
มี	321	95.4
ไม่มี	15	4.6
รวม	336	100.0
3.3 นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ชุดว่ายน้ำ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ		
มี	272	81.1
ไม่มี	64	18.9
รวม	336	100.0
3.4 มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อม เพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน		
มี	317	94.3
ไม่มี	19	5.7
รวม	336	100.0

ตารางที่ 20 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวน	ร้อยละ
3.5 มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความปลอดภัย		
มี	323	96.1
ไม่มี	13	3.9
รวม	336	100.0

จากตารางที่ 20 พบว่า สภาพลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวนเพียงพอ ร้อยละ 96.1 มีมาตรฐาน ร้อยละ 93.9 มีความปลอดภัย ร้อยละ 99.6 และมีบริเวณที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 95.7 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน โดยทุกโรงเรียนมีสนามกลางแจ้ง และมีโรงยิมเนเซียม เพียง ร้อยละ 29.6 ในขณะที่ไม่มีโรงยิมเนเซียมมีมากถึงร้อยละ 70.4 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนอุปกรณ์ที่มี คุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 94.3 และมีอุปกรณ์ เช่น ลูกบอล เบาะยิมเนเซียม คาง่าย และอุปกรณ์อื่นๆ เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน ร้อยละ 95.4 ในขณะที่นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ชุดว่ายน้ำ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ ร้อยละ 81.1 และมีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะ นอกเวลาเรียน ร้อยละ 94.3 และที่สำคัญคือ มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานอย่าง สม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย ร้อยละ 96.1

6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษามีดังนี้

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

(N = 336)

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
1. เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (ผลการเรียน)		
แบบอิงเกณฑ์	263	87.4
แบบอิงกลุ่ม	38	12.6
รวม	336	100.0
2. องค์กรประกอบที่นำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน		
2.1 ด้านความรู้		
20 คะแนน	299	88.9
40 คะแนน	32	9.6
60 คะแนน	4	1.1
80 คะแนน	1	0.4
100 คะแนน	0	0.0
รวม	336	100.0
2.2 ด้านทักษะ		
20 คะแนน	90	26.8
40 คะแนน	42	12.5
60 คะแนน	193	57.5
80 คะแนน	11	3.2
100 คะแนน	0	0.0
รวม	336	100.0
2.3 ด้านเจตคติ		
20 คะแนน	334	99.3
40 คะแนน	2	0.7
รวม	336	100.0

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
2.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย		
20 คะแนน	319	95.0
40 คะแนน	17	5.0
รวม	336	100.0
2.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือด้านสังคม		
20 คะแนน	333	98.9
40 คะแนน	1	0.4
60 คะแนน	2	0.7
รวม	336	100.0
3. เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน		
3.1 ด้านความรู้		
3.1.1 เครื่องมือ **		
ข้อสอบ	243	67.3
แบบสัมภาษณ์	27	7.5
เพิ่มคะแนน	91	25.2
รวม	361	100.0
3.1.2 วิธีการ **		
ทำข้อสอบ	243	67.3
ตอบแบบสัมภาษณ์	27	7.5
ทำเพิ่มคะแนน	91	25.2
รวม	361	100.0
3.2 ด้านทักษะ		
3.2.1 ปริมาณ		
แบบทดสอบทักษะ/ข้อทดสอบทักษะ	336	100.0
อื่นๆ	0	0.0
รวม	336	100.0

ตารางที่ 21 (ต่อ)

(N = 336)

ด้านการประเมินผลการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
3. เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน		
3.2.2 คุณภาพ **		
แบบตรวจสอบรายการ	38	12.1
แบบประมาณค่า	13	4.1
เกณฑ์การประเมิน	264	83.8
รวม	315	100.0
3.3 ด้านเจตคติ **		
แบบตรวจสอบรายการ	37	12.1
เกณฑ์การประเมิน	268	87.9
รวม	305	100.0
3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย		
3.4.1 โรงเรียนได้จัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายหรือไม่		
มีการทดสอบ และใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับ	284	84.6
คะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)		
มีการทดสอบ แต่ไม่ใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสิน	52	15.4
ระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)		
รวม	336	100.0
3.4.2 แบบทดสอบที่นำมาใช้		
สร้างขึ้นเอง	78	23.2
แบบทดสอบมาตรฐาน	258	76.8
รวม	336	100.0
3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ **		
แบบตรวจสอบรายการ	44	13.7
แบบประมาณค่า	19	5.9
เกณฑ์การประเมิน	259	80.4
รวม	322	100.0

หมายเหตุ: ** ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตารางที่ 21 พบว่า เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (ผลการเรียน) ส่วนใหญ่ใช้แบบอิงเกณฑ์ ร้อยละ 87.4 และใช้แบบอิงกลุ่ม ร้อยละ 12.6 องค์กรประกอบที่นำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน คือด้านความรู้ ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ร้อยละ 88.9 รองลงมาคือ สัดส่วนคะแนน 40 ร้อยละ 9.6 ด้านทักษะ ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนน 60 ร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ สัดส่วนคะแนน 20 ร้อยละ 26.8 ด้านเจตคติ ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ร้อยละ 99.3 และสัดส่วนคะแนน 40 ร้อยละ 0.7 ด้านสมรรถภาพทางกาย ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ร้อยละ 95.0 และสัดส่วนคะแนน 40 ร้อยละ 5.0 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือด้านสังคม ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ร้อยละ 98.9 รองลงมาคือ สัดส่วนคะแนน 60 ร้อยละ 0.7 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน คือ ด้านความรู้ ส่วนใหญ่ใช้แบบข้อสอบ ร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ใช้แบบแฟ้มสะสมงาน ร้อยละ 25.2 ส่วนวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ส่วนใหญ่วิธีทำข้อสอบ ร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ทำแฟ้มสะสมงาน ด้านทักษะ ในประเด็นปริมาณการประเมินผลการเรียนรู้ คือ ใช้แบบทดสอบทักษะหรือข้อทดสอบทักษะ ส่วนในประเด็นคุณภาพการประเมินผลการเรียนรู้ คือ ส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 83.8 รองลงมาคือ ใช้แบบตรวจสอบรายการ ร้อยละ 12.1 และใช้แบบประมาณค่า ร้อยละ 4.1 ด้านเจตคติ ส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 87.9 ในขณะที่ใช้แบบตรวจสอบรายการ ร้อยละ 12.1 ด้านสมรรถภาพทางกาย ส่วนใหญ่มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายและใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ร้อยละ 84.6 และมีการทดสอบแต่ไม่ใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนน ร้อยละ 15.4 ส่วนแบบทดสอบที่นำมาใช้ ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ร้อยละ 76.8 และแบบที่ครูสร้างขึ้นเอง ร้อยละ 23.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์การประเมิน ร้อยละ 80.4 ใช้แบบตรวจสอบรายการ ร้อยละ 13.7 และใช้แบบประมาณค่า ร้อยละ 5.9

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ตามขอบข่ายของการวิจัยในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ลักษณะของโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน ส่วนใหญ่ มีจำนวนน้อยกว่า 30 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอรพรรณ ปุญญา (2553) และอเนชา มาสมัคร (2553) และมีโรงเรียนจำนวน 133 โรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยกว่า 30 คน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของชาติรี ตำราญสุข (2555) เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จำนวนนักเรียนต่อ 1 ห้องเรียน ดังที่ พรทิพา ตาลเหล็ก (2556) อ้างใน วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2541) ที่กล่าวไว้ว่า

...สัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียนแต่ละชั้นควรมีอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 25-40 คน ถ้ามีจำนวนนักเรียนมากเกินไปจะทำให้ครูดำเนินการสอนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากดูแลควบคุมได้ไม่ทั่วถึง เพราะวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติและส่วนมากจะสอนในสถานที่ค่อนข้างกว้าง ครูต้องเดินตรวจตราดูแลนักเรียนทุกคน...

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

1. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครมี ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 1-2 คน อายุระหว่าง 36-40 ปี ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ จบวุฒิทางการศึกษาทางด้านสาขาวิชาพลศึกษาร้อยละ 56.8 แต่มี 25 โรงเรียน ร้อยละ 7.5 ที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาไม่จบวุฒิการศึกษาทางด้านวิชาพลศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ 4 ปี สว่างกีฬาชาติ พ.ศ.2548-2551 (ระยะครึ่งแผน) ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2550) ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ให้ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่มีวุฒิการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา 1 คน ต่อ 1 โรงเรียน เพราะยังมีโรงเรียนที่ไม่มีครูผู้สอนพลศึกษามีวุฒิการศึกษาสาขาพลศึกษา ร้อยละ 21.73 และไม่สอดคล้องกับ วิริยา บุญชัย และคณะ (2532) ที่กล่าวว่า "...ในการสอนพลศึกษาใน

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้น ครูผู้สอนทุกคนต้องสำเร็จการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา จึงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผน โครงการพลศึกษา เทคนิคการสอน และมีโอกาสเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมต่างๆ มากกว่า...” และสอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) ที่กล่าวว่า

...การเลือกและจัดสรรบุคลากร ผู้บริหารควรจัดผู้สอนวิชาพลศึกษา โดยเริ่มพิจารณาจากครูพลศึกษาที่สำเร็จการศึกษาหรือมีความรู้ในด้านนี้โดยตรงเป็นอันดับแรก เพราะเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในปรัชญาพลศึกษา และควรจัดให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ถ้ามีไม่พอหรือไม่มีจึงค่อยพิจารณาจากครูที่ได้รับการฝึกอบรมวิชาพลศึกษา ครูที่ชอบและสนใจกีฬาเป็นอันดับต่อไป และถ้าไม่มีจริงๆก็อาจขอนิสิต นักศึกษาฝึกสอนจากสถาบันการศึกษาวิชาชีพพลศึกษาต่างๆ มาช่วยหรืออาจจ้างครูพิเศษมาจากที่อื่นก็ได้...

แต่เมื่อพิจารณาคณวุฒิต่างการศึกษาของครูผู้สอนพลศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี สถานศึกษาควรมีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนลาศึกษาต่อ ให้ทุนการศึกษาและเปิดโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 16-20 คาบ/สัปดาห์ โดยสอนวิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษาควบคู่กันไป มีโรงเรียนจำนวน 55 โรงเรียนที่มีภาระการสอนน้อยกว่า 16 คาบ/สัปดาห์ และประมาณ 20 โรงเรียนที่มีภาระงานสอนมากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541) กล่าวไว้คือ

... อัตราการสอนของครูก็ควรจะเป็น 3 คาบต่อวันหรือ 15 คาบต่อสัปดาห์ เพราะเวลานอกจากนั้นครูจะได้นำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ตรวจสอบ ทำบันทึกการสอน ฝึกอบรมนักกีฬา สอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารี ให้บริการ ทำหน้าที่ครูเวร ครูประจำชั้นและสุดท้ายที่สำคัญคือครูพลศึกษาควรใช้เวลาส่วนหนึ่งไปในการฝึกสมรรถภาพของตนเอง ให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอตามคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี...

การพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ในด้านการเรียนการสอนก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรและในช่วงปี พ.ศ.2552-ปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอน โดยการนิเทศการสอนพลศึกษา การสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมวิชาการและได้เข้ารับการอบรม โดยหัวข้อที่ได้รับการอบรมก่อนการจัดทำสาระ

หลักสูตรพลศึกษา ได้แก่ หัวข้อเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา การทดสอบสมรรถภาพทางกาย การจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหัวข้อ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งนั้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 30 ที่ กำหนดไว้ว่า “...ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริม ให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

...” และสอดคล้องกับปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ แห่งประเทศไทย, 2548) ที่กำหนดไว้ว่า “...ควรมีการพัฒนาบุคลากรในวิชาชีพด้วยการ ประชุมอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ ความก้าวหน้า และความเคลื่อนไหว ในวิชาชีพ...”

2. การจัดทำหลักสูตรพลศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ไม่มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษา (ร้อยละ 67.1) มีการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาทุกโรงเรียนเพียง (ร้อยละ 32.9) โดยจัดทำหลักสูตร พลศึกษาด้วยตัวเอง (ร้อยละ 91.3) และจัดทำสาระหลักสูตรร่วมกับโรงเรียนอื่นๆ (ร้อยละ 8.7) ซึ่ง ไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กล่าวไว้ว่า ...ให้ สถานศึกษาจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่ม ในทุกชั้นปี ให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้และ ระดับพัฒนาการของผู้เรียน... (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ในการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษามีครูพลศึกษาเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพล ศึกษาในการจัดทำหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ จากการมีส่วนร่วมในการจัดทำสาระหลักสูตร พลศึกษา นี้ นำไปสู่การจัดทำโครงสร้างรายวิชาการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดและจัดทำหน่วย การเรียนรู้ การกำหนดสาระการเรียนรู้ชั้นปี รายปี และรายภาค การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนพลศึกษา ทำให้สามารถดำเนิน โปรแกรมพลศึกษาให้มี ประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิญญาราชบุรี (สมาคม

สุศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ที่กำหนดไว้ว่า ...หลักสูตรสุศึกษา และพลศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาโดยบุคลากรในสาขาวิชาชีพนี้โดยตรง. . .

การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดโดยคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 35.8 รองลงมาคือ เป็นคณะผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 34.3 เป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ 17.4 และเป็นครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ร้อยละ 12.4 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรพรรณ ปุญญา (2553) และชาติรี สำราญสุข (2553) แสดงว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษายังไม่ได้เป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนของวิชาพลศึกษาด้วยตนเองดังนั้น โรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จึงควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาด้วยตนเองอย่างน้อย สัปดาห์ละ 120 นาที

3. ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จัดให้มีการเรียนการสอนทุกสัปดาห์ทุกชั้นปี ดำเนินการจัดโปรแกรมแข่งขันภายในเป็นประจำทุกปี ปีละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่จัดดำเนินโครงการในภาคปลาย รูปแบบในการแบ่งคณะสีของนักเรียน พบว่า 1 ห้องเรียน มีทุกคณะสี กิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัดแข่งขันมากที่สุด คือ กีฬาแชร์บอล สอดคล้องกับชนิดกีฬาที่สอนในชั้นเรียน ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (ม.ป.ป.) กล่าวไว้ว่า ...ชนิดกีฬาที่เลือกจัดการแข่งขันกีฬาภายในจึงควรเป็นชนิดเดียวกับที่สอนในชั้นเรียน นักเรียนควรได้มีส่วนร่วมให้มากที่สุดหรือทุกคน... และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้กล่าวถึงหลักการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนที่กล่าวว่า ...เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้เรียนในชั่วโมงพลศึกษาแล้วมาใช้เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อออกกำลังกายตามความถนัด และความสนใจของแต่ละคน...

โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.0 จัดโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ กีฬาที่ใช้ในการสนับสนุนและเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนเป็นกิจกรรมทางกายและกีฬาที่มีการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอยู่แล้ว การพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

สอดคล้องกับ อาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (ม.ป.ป.) ที่ว่า ...เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถพิเศษ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงไม่ใช่ นักเรียนทุกคนที่จะทำได้หรือมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า “...หรือส่งเสริมเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถดีเด่นของโรงเรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถและประสบการณ์ให้สูงขึ้น..

4. ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การกำหนดโครงสร้างการเรียนการสอนพลศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จัดให้เป็นสาระพื้นฐานทุกโรงเรียน (ร้อยละ 100) โดยเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 52.9 และเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 47.1 และกำหนดสาระเพิ่มเติม โดยเรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ร้อยละ 96.8

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนชั่วโมงในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา เป็นไปตามข้อกำหนด ของปฏิญญาราชบุรี (สมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย, 2548) ตามหลักการที่ว่า ...การจัดเวลาเรียนสุขศึกษาและพลศึกษาในสาระแกนการสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ควรต้องจัดเวลาเรียนให้เป็นสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย โดยแบ่งเป็นสุขศึกษา 1 ชั่วโมง และพลศึกษา 2 ชั่วโมง ในทุกระดับชั้น...” และไม่เป็นไปตามหลักของปฏิญญากรุงเทพ ว่าด้วยการกีฬาและการศึกษา (The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations, 2005) ที่กำหนดไว้ว่า...ให้ทุกโรงเรียนจัดหลักสูตรการเรียนการสอนกีฬาและพลศึกษา อย่างน้อย 120 นาที/สัปดาห์...

พื้นฐานในการพิจารณาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา พบว่าการเลือกกิจกรรมกีฬาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทั้งภาคต้นและภาคปลายส่วนใหญ่เลือกจัดกิจกรรม กายบริหาร ร้อยละ 70.0 เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรอิงมาตรฐานหรือยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลักในการพัฒนาผู้เรียน (Standard-based Curriculum) โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นคุณภาพเป้าหมายปลายทางว่า ผู้เรียนต้องรู้อะไร ต้องทำอะไร และต้องคิดอย่างไร และได้กำหนดตัวชี้วัดแกนกลาง เพื่อระบุสิ่งที่

ผู้เรียนต้องไปให้ถึงในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ ป.1-ป.6 ไว้เป็นเกณฑ์สำหรับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา หรือการจัดทำสาระหลักสูตร (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ม.ป.ป.) เมื่อพิจารณากิจกรรมทางกายและกีฬาที่จัด ในชั้นประถมศึกษา ไม่มีโรงเรียนใดที่จัดกีฬาไทยเลย ดังนั้นในการเลือกกิจกรรมทางกายและกีฬา คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรพลศึกษาควรรักษาสาระที่ 3 มาตรฐาน พ 3.1 และตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดชั้นช่วงชั้นเพื่อให้เป็นไปตามสาระและมาตรฐานที่ระบุไว้ด้วย

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร สภาพลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวนเพียงพอ ร้อยละ 96.1 มีมาตรฐาน ร้อยละ 93.9 มีความปลอดภัย ร้อยละ 99.6 และมีบริเวณที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 95.7 สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน โดยทุกโรงเรียนมีสนามกลางแจ้ง และมีโรงยิมเนเซียม เพียงร้อยละ 29.6 ในขณะที่ไม่มีโรงยิมเนเซียมมีมากถึงร้อยละ 70.4 อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 94.3 และมีอุปกรณ์ เช่น ลูกบอล เบาะยิมเนเซียม ตาข่าย และอุปกรณ์อื่นๆ เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน ร้อยละ 95.4 ในขณะที่นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัวเช่น ชุดว่ายน้ำ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ ร้อยละ 81.1 และมีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน ร้อยละ 94.3 และที่สำคัญคือ มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย สอดคล้องกับผลวิจัยของ วินัย พูลศรี (2551) พบว่า ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในทัศนะของผู้บริหาร ครูพลศึกษา และนักเรียนโดยภาพรวมพบว่าสภาพการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และปัญหาการเรียนการสอนพลศึกษาที่ เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bamigboye (1985) พบว่า . . . อุปกรณ์ทางพลศึกษาควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้อยู่สภาพที่ใช้ได้และสถานที่ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี. . .” และเป็นไปตาม วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า . . . หลักการของการจัดอุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษานั้น ควรจะมุ่งเพื่อความสะดวก ความง่าย และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งในแง่ของการนำไปใช้ในการเรียนการสอน และการที่นักเรียนจะมีการยืมไปใช้ในเวลาวางตามลำพังได้ด้วย. .

6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (ผลการเรียน) แบบอิงเกณฑ์ องค์กรประกอบของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่นำมาประเมิน เพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบเป็นเครื่องมือในการวัดด้านความรู้ ใช้แบบทดสอบหรือข้อทดสอบประเมินผลการเรียนรู้ในการวัดด้านทักษะ ใช้เกณฑ์การประเมินในการวัดด้านเจตคติ ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใช้เกณฑ์การประเมิน และในด้านสมรรถภาพทางกายมีการทดสอบสมรรถภาพทางกายเป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา ดังนี้ 20, 40, 20, 20 และ 20 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนพลศึกษาส่วนใหญ่ประเมินผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านเท่า ๆ กัน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

...มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มรจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติ... และไม่สอดคล้องกับจุดหมายในข้อ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่า “มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี และรักการออกกำลังกาย” และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวโดยสรุปว่า...องค์ประกอบที่จะวัดในแต่ละด้าน ควรให้คะแนนการพัฒนากายในทุกๆ ด้าน 5 ด้านไปพร้อมๆ กัน เท่าๆกัน ด้านละ 20 คะแนน รวมเป็น 100 คะแนน...

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 336 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) และฐานนิยม (Mode) โดย ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.3 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 35.7 โดยมีอายุ 36-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนวิชาพลศึกษา 10-15 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ซึ่งส่วนใหญ่มีหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระฯ เพียงอย่างเดียว และไม่มีภาระงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาอีกด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 34.8 ในขณะที่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 3 ร้อยละ 30.4 และส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน) โดยมีลักษณะของ โรงเรียน แบบสหศึกษา โดยส่วนใหญ่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา 1 คน จะรับผิดชอบนักเรียนน้อยกว่า 30 คน

ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่มี 1-2 คน และไม่มีครูรายวิชาอื่นๆ มาช่วยสอนวิชาพลศึกษา โดยครูผู้สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้าน สาขาวิชาพลศึกษา และส่วนใหญ่มีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย 16-20 คาบ/สัปดาห์ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จะมีภาระการสอนวิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษาควบคู่กันไปด้วย

ด้านนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จะสนับสนุน ให้ครูผู้ช่วยสอนวิชาพลศึกษาเข้าร่วมประชุมวิชาการ รองลงมาคือ จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และจัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย

ส่วนหัวข้อที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรม คือ หัวข้อเกี่ยวกับการจัดทำ หลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

2. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาถึงร้อยละ 67.1 ในขณะที่ มีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาเพียงร้อยละ 32.9 เท่านั้น โดยโรงเรียนที่ได้จัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จัดทำสาระหลักสูตรด้วยตนเองภายในโรงเรียน โดยมี คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาซึ่งประกอบด้วย ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา จำนวน 1-2 คน ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 1-2 คน คณะกรรมการวิชาการโรงเรียน จำนวน 1-2 คน และ ส่วนใหญ่ไม่มีตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเข้าร่วมจัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษาเลย

ส่วนกลุ่มบุคคลที่มีส่วนในการกำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน รองลงมาคือ คณะผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยก่อนการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ส่วนใหญ่จะจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรมาบรรยาย และจัดสัมมนาวิชาการ และโรงเรียนที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาสามารถตอบสนองกับตัวชี้วัดการเรียนรู้ได้ทุกโรงเรียน

3. ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

ส่วนใหญ่จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกสัปดาห์ โดยมีลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษาแบบสหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน) ซึ่งทุกโรงเรียนมีการกำหนดให้ครูผู้สอน ส่งแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา โดยส่วนใหญ่ได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ทุกชั้นปี และมีการนิเทศโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกชั้นปี นอกจากนี้ ยังพบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนกำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา

ส่วนการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน ส่วนใหญ่ไม่จัดกิจกรรมซึ่งมีมากถึง ร้อยละ 67.1 แต่ที่จัดกิจกรรมมีเพียงร้อยละ 32.9 เท่านั้น โดยจะจัดเป็นประจำทุกปี ละ 1 ครั้ง โดยส่วนใหญ่จัดในช่วงภาคปลาย โดยรูปแบบในการแบ่งคณะสีของนักเรียน ส่วนใหญ่จะมีรูปแบบ 1 ห้องเรียน มีทุกคณะสี สำหรับกิจกรรมกีฬาที่จัดการแข่งขัน ได้แก่ กีฬาแชร์บอล กรีฑาลู่ลาน และฟุตบอล

ส่วนการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีโปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ร้อยละ 63.0 และไม่มีโปรแกรมแข่งขัน ร้อยละ 37.0 โดยส่วนใหญ่มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ สำหรับกิจกรรมกีฬาที่จัดการแข่งขัน ได้แก่ ฟุตบอล ฟุตซอล และแชร์บอล

ส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทเด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศ ร้อยละ 76.2 และมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความพิการทางร่างกายหรือความบกพร่องทางร่างกาย ร้อยละ 23.8 โดยโรงเรียนจัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนปกติ และไม่มีครูผู้สอนวิชาพลศึกษารับผิดชอบเด็กพิเศษ

ส่วนกิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด ได้แก่ ดนตรี ศิลปะวาดเขียน และการแสดง โดยส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมช่วงหลังเลิกเรียน

4. ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

การกำหนดวิชาสาระพื้นฐาน ส่วนใหญ่เรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 52.9 และเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 47.1 โดยส่วนใหญ่มีเกณฑ์การประเมินผล คือ ใช้ผลการเรียน ร้อยละ 72.9 และใช้เกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน ร้อยละ 27.1

การกำหนดวิชาสาระเพิ่มเติม ส่วนใหญ่เรียน 1 ชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์ ร้อยละ 96.8 และเรียนมากกว่า 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 3.2 โดยมีเกณฑ์การประเมินผล คือ ใช้เกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน ร้อยละ 69.3 และใช้ผลการเรียน ร้อยละ 30.7

จำนวนกิจกรรมทางกายหรือกีฬาที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้อาชีพพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ส่วนใหญ่มีจำนวน 3 กิจกรรม โดยสามารถจำแนกกิจกรรมกีฬาในแต่ละระดับชั้น ได้ดังนี้

ประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร เกมนันทนาการ และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร เกมนันทนาการ และว่ายน้ำ

ประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร เกมนันทนาการ และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร เกมนันทนาการ และกีฬาสากล

ประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร กรีฑา และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร กีฬาสากล และแชร์บอล

ประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร แชร์บอล และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร กีฬาสากล และแชร์บอล

ประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร ฟุตบอลหรือฟุตซอล และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร กีฬาสากล และแชร์บอล

ประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคต้น ได้แก่ กายบริหาร กรีฑา และว่ายน้ำ ส่วนภาคปลาย ได้แก่ กายบริหาร กีฬาสากล และฟุตบอลหรือฟุตซอล

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

สภาพลักษณะสถานที่ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่มีจำนวนเพียงพอ มีมาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีบริเวณที่เหมาะสมถูกสุขลักษณะ โดยทุกโรงเรียนมีสนามกลางแจ้ง แต่ส่วนใหญ่ไม่มีโรงยิมเนเซียมมีมากถึงร้อยละ 70.4 และมีโรงยิมเนเซียมเพียง ร้อยละ 29.6 เท่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอต่อความต้องการ ร้อยละ 94.3 และมีอุปกรณ์ เช่น ลูกบอล เบาะ ยิมนาสติก ตาข่าย และอุปกรณ์อื่นๆ เพียงพอสำหรับการเรียนการสอน ร้อยละ 95.4 ในขณะที่นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ชุดว่ายน้ำ เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ ร้อยละ 81.1 และมีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกายและฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน ร้อยละ 94.3 และที่สำคัญคือ มีการตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย ร้อยละ 96.1

6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (ผลการเรียน) ส่วนใหญ่ใช้แบบอิงเกณฑ์ โดยองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน คือ ด้านความรู้ ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ด้านทักษะ ใช้สัดส่วนคะแนน 40 ด้านเจตคติ ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ด้านสมรรถภาพทางกาย ใช้สัดส่วนคะแนน 20 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือด้านสังคม ใช้สัดส่วนคะแนน 20

เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ใช้แบบทดสอบ ด้านทักษะ ใช้แบบทดสอบทักษะหรือข้อทดสอบทักษะ ด้านเจตคติ ใช้เกณฑ์การประเมิน ด้านสมรรถภาพทางกาย ส่วนใหญ่มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายและใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) ส่วนแบบทดสอบที่นำมาใช้คือแบบทดสอบมาตรฐาน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ใช้เกณฑ์การประเมิน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สำหรับโรงเรียนที่มีครูผู้สอนพลศึกษาไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน โรงเรียนควรพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหาการจัดจ้างครูผู้สอนให้มีจำนวนเพียงพอต่อผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน การสร้างข้อสอบพลศึกษา ทักษะและกติกากีฬา เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการสอนวิชาพลศึกษาที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอนพลศึกษาให้มีประสบการณ์หรือความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ
2. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา โรงเรียนควรมีการจัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของหลักสูตรก่อน เพื่อที่จะเลือกจัดกิจกรรมและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาให้มากที่สุด โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมของนักเรียน ตลอดจนควรสร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน
3. ด้านการจัดและบริหาร โปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกีฬาภายในโรงเรียนให้มากขึ้น การจัดกีฬาระหว่างโรงเรียน ให้งบประมาณสนับสนุนเป็นประจำทุกปี โดยไม่เน้นในเรื่องของรางวัลและชื่อเสียง ควรมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ปลูกฝังการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และความสามารถเป็นเลิศทางการกีฬา
4. ด้านโครงสร้างเวลาเรียนวิชาพลศึกษา ควรจัดสรรช่วงเวลาเรียนให้มีความเหมาะสมอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ควรจัดกิจกรรมสาระพื้นฐาน และกิจกรรมสาระเพิ่มเติม ให้มีความหลากหลายเพื่อที่นักเรียนจะสามารถเลือกกิจกรรมที่ตนเองสนใจ หรือตามความถนัดของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงซ่อมแซมหรือการบำรุงรักษาสภาพสนามกลางแจ้ง รวมถึง อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอต่อความต้องการ ถูกสุขลักษณะ และมีความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ในการประเมินวัดผลการเรียนควรให้ครอบคลุมตาม วัดดูประสงค์การเรียนการสอน โดยมีการวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนเป็นระยะๆ และควรจัดสร้างข้อสอบเชิงปฏิบัติการและ ข้อสอบเชิงทฤษฎีที่เป็นมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มเติมเนื้อหาให้ครอบคลุมถึงประชากรที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียน ครูพลศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ทั้งนี้เพื่อทราบสภาพการเรียนการสอน หรือ ข้อขัดข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา โดยศึกษา เฉพาะกรณี โรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับรางวัลดีเด่นด้านพลศึกษาหรือโรงเรียนที่มีบุคลากรด้าน พลศึกษาคือเด่น เพื่อเป็นแนวทางหรือรูปแบบในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. ควรใช้การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพควบคู่กับการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยขยายเป้าหมาย ให้ครอบคลุมและเกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการวิจัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมวิชาการ. 2546. **สรุปการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโครงการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. 2550. **แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550 - 2554).** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. 2551. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ชาติรี สำราญสุข. 2555. **สถานภาพของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของภาคกลางในประเทศไทย 2555.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชร สันทรายุทธ 2550. **การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2539. **การสอนพลศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: คณะพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. 2541. **หลักสูตรพลศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วินัย พูลศรี. 2551. **การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนเขตภาคกลางตะวันตก.** ภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.

- วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ. 2540. **หลักการพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. แปลจาก Williams, J. F. 1964. **The Principles of Physical Education**. Philadelphia: Saunders.
- _____. 2541. **หลักสูตรพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. 2546. **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. 2548. **รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทาง พลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2551. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วีระ เหง้ากันหา. 2548. **สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ของครูพลศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2547**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไล ปรีกษากร. 2549. **การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี 2549**. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- วิสูตร กองจินดา. 2545. **การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา พลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. 2549.**
(Online). http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law2542.htm, 11 มิถุนายน 2552.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

พรทิพา ตาลเหล็ก. 2556. **สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

ภารดี อมรต์นานนท์. 2547. **การประเมินโครงการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

สุพัตรา หอมจันทร์ขาว. 2547. **สภาพและปัญหาการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

สุรัฐ ศิลปะอนันต์. 2548. **หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา. เอกสารการสอนวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา หน่วยที่ 4: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**

สันต์ ชรรมบำรุง. 2549. **การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.**

สันติ บุญภิรมย์ 2552. **หลักกการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บুদ্ধพอยท์**

สุนทร โคตรบรรเทา 2551. **หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.**

สมเกียรติ ชูส่งแสง 2548. **สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

สุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการแห่งประเทศไทย. 2548. **“ปฏิญญาราชบุรี.” วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และสันตนาการ. 31(มกราคม-ธันวาคม 2548): 102.**

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. 2545. พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545.
(Online). http://www.onec.go.th/Act/law2542/index_law2542.htm, 11 กรกฎาคม 2555.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). กรุงเทพมหานคร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของ
ครูผู้สอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2554. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
2554. กรุงเทพมหานคร.

_____. 2554. สถิติการศึกษาเอกชน 2554. (ตารางที่ 49). กรุงเทพมหานคร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. การใช้หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูผู้สอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์.

อรพรรณ ปุญญา. 2553. ของพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Bowen, H. 2010. **Study: Idaho children not getting enough opportunity to maintain healthy weight: Physical education time in elementary through high school doesn't meet national recommendations** (Online).

<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1957611411&sid=31&Fmt=3&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD>, May 25,

Kulik, K.S. 2009. **Implementation of a quality physical education program as defined by the National Association for Sport and Physical Education of public high schools in southwestern Pennsylvania** (Online).

<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1917927421&sid=18&Fmt=2&clientId=56170&RQT=309&VName=PQD>, February 20, 2012.

National Association for Sport and Physical Education An Association of the American Alliance for Health Physical Education and Dance. 2011. **Status of Physical Education in the U.S.** (Online). <http://www.fitness.gov/about-us/council-meetings/council-meeting-2011/status-of-pe-in-us.pdf>, October 12, 2011.

Savage, M. P. 1987. "A Survey of Physical Education Programs in the Public Elementary Schools of Indiana." **Dissertation Abstracts International**. 43 (September 1987): 458-A.

The Royal Government of Thailand in Collaboration with the United Nations. 2005. **International Conference on Sport and Education, Celebrating 2005 United Nations International Year of Sport and Physical Education**. Bangkok.

Whelchel-Leonard, L. 1998. "The Status of Elementary Physical Education Programs in Texas Region XI." **Dissertation Abstracts** (Online). <http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>, May 23, 2002.

Wolf, D. W. 1990. "Elementary Physical Education Program: Impact on Students (Curriculum Assessment)." **Dissertation Abstracts International**. 51 (12): 4062-A.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

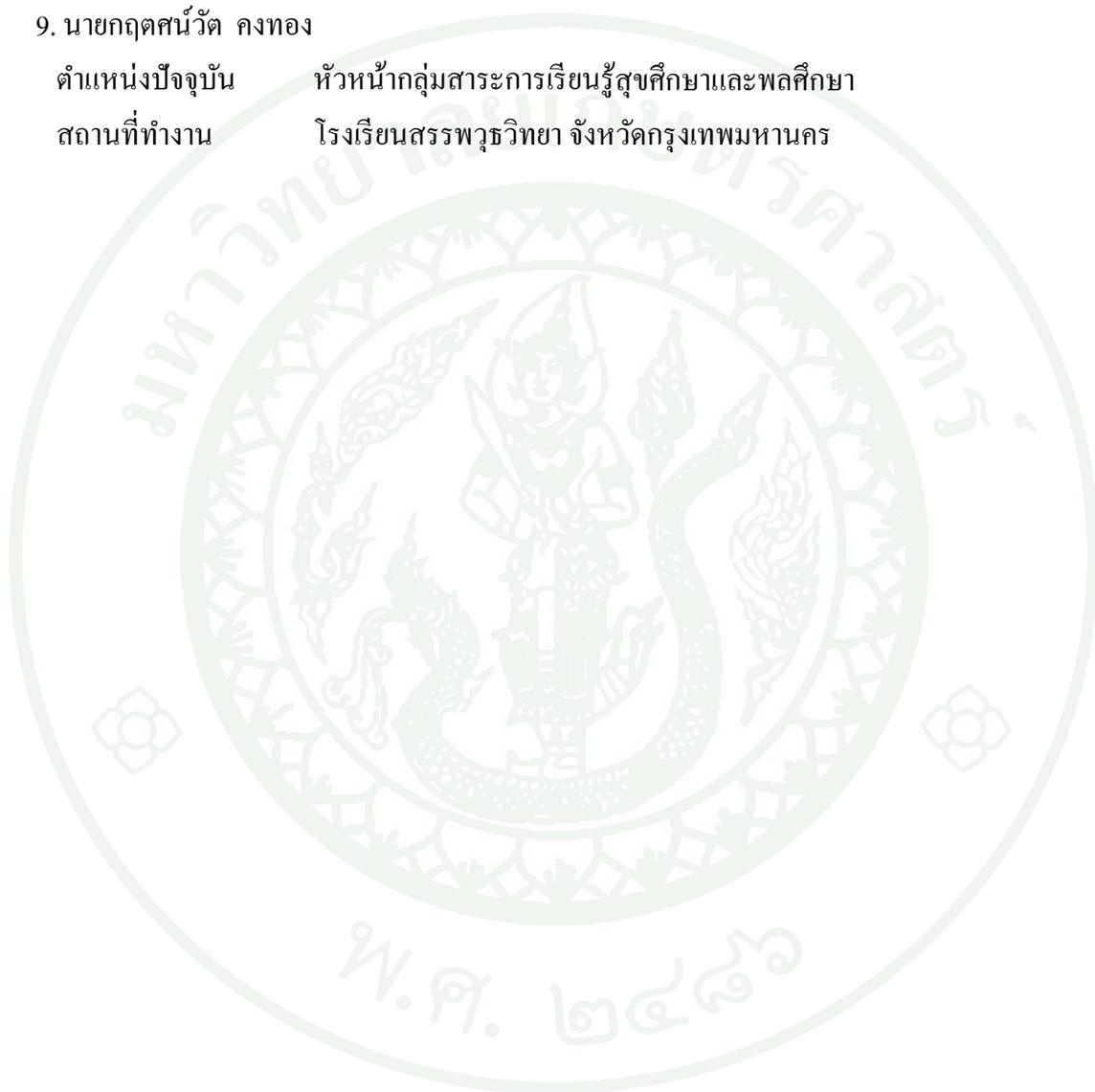
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพงษ์ แยมงามเหลือ
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชชาติชาย อมิตรพ่าย
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อาจารย์พรเทพ ราชรุจิทอง
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4. อาจารย์ ดร.สิทธิกร สุมาลี
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาวิชาหลักสูตรและการสอน
สถานที่ทำงาน ภาควิชาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงวุฒิ กิตติวร
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. ผศ.ดร. สมบูรณ์ อินทร์ธมยา
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์พิเศษ
สถานที่ทำงาน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. อาจารย์ ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา
สถานที่ทำงาน ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

8. นายธีรวัฒน์ ฤทธิ์กิ่ง

ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนมารदानฤมล จังหวัดฉะเชิงเทรา

9. นายกฤตศน์วัต คงทอง

ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและพลศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสรรพวิทยุ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทร. ๑๘๓๓
ที่ ศธ. ๐๕๑๓.๑๐๕๐๕/ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยที่ ร.ต.หญิงดวงกมล บุญวาสนะนันท์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ เรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภายใต้การควบคุมของ

ดร.จุฑามาศ บัณฑิตเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร.อัจฉรา เสาวเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ให้มีความเที่ยงตรงมากที่สุด คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้ร่วมเห็นสมควรว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความเห็นชอบ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนขอเนื้อหาไปปรับปรุงต่อไป

ภาควิชาพลศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.อวยพร ตั้งธงชัย)

หัวหน้าภาควิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา โทร. ๐๒-๕๙๕-๗๑๔๕

โทรสาร ๐๒-๕๔๒-๘๖๗

โทร(นิสิต) ๐๘๕-๑๘๔๒๗๗๖

(สำเนา)

ที่ ศษ.๐๕๑๓.๑๐๕ /

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ ถนนงามวงศ์วาน จตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ ร.ต. หลิ่งดวงกมล บุญวาสนะนันท์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ เรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ภายใต้การควบคุมของ

ดร.จุฑามาศ บัตรีเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร.อัจฉรา เสาวเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้จำเป็นต้องขอข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ให้มีความเที่ยงตรงมากที่สุด คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตได้ร่วมเห็นสมควรว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความเห็นชอบ และแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนของเนื้อหาไปปรับปรุงต่อไป

ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาพลศึกษา โทร. ๐๒-๕๓๕-๓๑๔๕

โทรสาร ๐๒-๕๔๒-๘๖๓๑

โทร (นิสิต) ๐๘๕-๑๘๔-๒๓๓๖

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.๐๕๑๓.๑๐๕ /

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๕๐ ถนนงามวงศ์วาน จตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยว่าที่ ร.ต. หญิงดวงกมล บุญวาสนะนันท์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดทำวิจัยในหัวข้อ เรื่อง “สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร” การวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ในการนี้คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา มีความประสงค์ ขอความร่วมมือจากท่าน โดยให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัยให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับไม่นำไปเปิดเผย

คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ภาควิชาพลศึกษา

โทร. ๐๒-๕๙๕-๗๑๔๕

โทรสาร ๐๒-๕๔๒-๘๖๗๑

โทร. (นิสิต) ๐๘๕-๑๘๔๒๗๖๖

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ผู้ตอบ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ในฐานะที่ท่านทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา คำตอบแบบสอบถามครบทุกข้อของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีความประสงค์จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลของท่านทั้งหมด ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อสถานภาพของท่านแต่อย่างใด

3. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

ตอนที่ 3. แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาของครูที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่าน มีความสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ขอความกรุณาท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยนำแบบสอบถามใส่ในซองเอกสารสีน้ำตาลที่ติดแสตมป์ที่เจ้าหน้าที่ซองถึงผู้วิจัยแล้วส่งกลับมายังผู้วิจัยภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 อนึ่ง ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่นำไปเปิดเผยและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยตรีหญิงดวงกมล บุญวาสนะนันท์

นิติศิปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา

ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง 1. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

2. โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างให้สอดคล้องกับคำถาม และความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ไม่เกิน 25 26-30 31-35
 36-40 ปีขึ้นไป

3. ประสบการณ์สอนในวิชาชีพครู

ไม่เกิน 5 ปี 6-10 ปี 10-15 ปี
 16-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

4. คุณวุฒิทางการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 ปริญญาโทหรือเทียบเท่า
 อื่นๆ.....

5. หน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงศึกษาและพลศึกษา

หัวหน้ากลุ่มสาระ ปฏิบัติงานสอน
 หัวหน้ากลุ่มสาระและปฏิบัติงานสอน อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ภาระงานอื่นๆ ที่ท่านได้รับมอบหมายในโรงเรียนนอกเหนือจากหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงศึกษาและพลศึกษา

ไม่มีภาระงานอื่นๆ
 มีภาระงานอื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ชื่อโรงเรียน.....
เขตพื้นที่การศึกษา .....เขต.....
2. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาด
  - เล็ก (มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน)
  - กลาง (มีจำนวนนักเรียน 500 – 1,499 คน)
  - ใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500 – 2,499 คน)
  - ใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)
3. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนแบบ
  - เฉพาะชาย   เฉพาะหญิง   สหศึกษา (ชาย-หญิง)
4. จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน
  - น้อยกว่า 30 คน   31-40 คน
  - 41-50 คน   มากกว่า 50 คน (โปรดระบุจำนวน) .....

ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

1. ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง และเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน..... คน
จำนวนครุรายวิชาอื่นๆที่มาช่วยสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน..... คน
  2. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้านสาขาวิชาพลศึกษา ..... คน
จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่จบวุฒิทางการศึกษาทางด้านสาขาวิชาอื่นๆ ..... คน
(โปรดระบุวุฒิการศึกษา) .....
  3. ครูที่จบสาขาวิชาพลศึกษาและทำการสอนวิชาพลศึกษามีภาระงานสอนโดยเฉลี่ย .....
- คาบ/สัปดาห์
4. รายวิชาที่สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 สอนเฉพาะวิชาพลศึกษา สอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
 สอนวิชาอื่นๆ (โปรดระบุ) .....
  5. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนาครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนดังนี้
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยศึกษานิเทศก์
 จัดนิเทศการเรียนสอนวิชาพลศึกษาโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
พลศึกษา
 สนับสนุนให้ครูผู้ช่วยสอนวิชาพลศึกษาเข้าร่วมการประชุมวิชาการ
 จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย
 ให้ครูผู้สอนลาศึกษาต่อ
 ให้ทุนการศึกษาประกอบการลาศึกษาต่อ
 จัดนิเทศการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาโดยคณะผู้บริหาร โรงเรียน

6. หัวข้อที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาได้รับการอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

การจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551

การจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

การทดสอบสมรรถภาพทางกาย

การวัดและประเมินผลทางพลศึกษา

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

การทำวิจัยในชั้นเรียน

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรพลศึกษา

1. โรงเรียนได้มีการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

มี (ทำข้อถัดไป)

ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 4 ด้าน โครงสร้างวิชาพลศึกษาหน้า 13)

2. โรงเรียนได้จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา

จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาด้วยตนเอง

จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาร่วมกับโรงเรียนอื่นๆ

จัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

3. คณะกรรมการการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษาประกอบด้วย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา .....คน

ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา .....คน

คณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน .....คน

ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา .....คน

ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น .....คน

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

4. กลุ่มบุคคลใดที่มีส่วนในการกำหนดชั่วโมงเรียนวิชาพลศึกษาของโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คณะผู้บริหารโรงเรียน

คณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน

ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เชิญวิทยากรมาบรรยาย
 จัดสัมมนาวิชาการ
 จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

6. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- สำรวจความสนใจและความต้องการของนักเรียน
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 ความพร้อมของบุคลากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
 อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7. โรงเรียนของท่านได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้พลศึกษาตอบสนองกับตัวชี้วัดการเรียนรู้

- ตอบสนอง
 ไม่ตอบสนอง

8. กระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรวิชาพลศึกษาที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา มีส่วนร่วม ในการจัดทำ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ (หลักสูตรที่โรงเรียนใช้ในปัจจุบัน)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544   **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

☐ ศึกษาสาระ มาตรฐาน และมาตรฐานการ	☐ ศึกษาสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัด
การเรียนรู้ช่วงชั้น	☐ วิเคราะห์ตัวชี้วัดรายปี (ป.1 -6)
☐ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	☐ กำหนดสาระรายปี (ป.1 -6)
☐ กำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นรายปี /รายภาค	☐ กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี
☐ เขียนคำอธิบายรายวิชา	☐ เขียนคำอธิบายรายวิชา
☐ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้	☐ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้
☐ กำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้	☐ กำหนดและจัดทำหน่วยการเรียนรู้
☐ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	☐ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

3. ด้านการจัดและบริหารโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

1. โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียนประกอบด้วยโปรแกรกดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.1 โปรแกรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียน

1.1.1 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาดังนี้

- จัดให้มีการเรียนการสอนทุกสัปดาห์
- จัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะเทอมที่ 1
- จัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะเทอมที่ 2
- จัดให้มีการเรียนการสอนเฉพาะเทอมที่ 1 และ เทอมที่ 2
- จัดให้มีการเรียนการสอนทุกชั้นปี
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.1.2 ลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชาพลศึกษา

- เฉพาะชาย   เฉพาะหญิง   สหศึกษา (ชาย-หญิง เรียนรวมกัน)

1.1.3 โรงเรียนมีการกำหนดให้ครูผู้สอนส่งแผนการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา

- มี   ไม่มี

1.1.4 โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา ทุกชั้นปี หรือไม่

- มี   ไม่มี (ถ้าไม่มีให้ไปตอบข้อ 2)

1.1.5 โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกชั้นปี

- มี   ไม่มี

1.1.6 โรงเรียนได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษา

- 1 ครั้งต่อภาคการศึกษา   1 ครั้งต่อปีการศึกษา

1.2 โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน

1.2.1 จำนวนครั้งในการจัดดำเนินโครงการ

- จัดเป็นประจำทุกปี ปีละ .....ครั้ง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.2.2 ช่วงเวลาที่จัดดำเนินโครงการ

- ภาคต้น   ภาคปลาย
- อื่นๆ(โปรดระบุ) .....

1.2.3 รูปแบบในการแบ่งคณะสีของนักเรียน

- 1 ห้องเรียน 1 คณะสี   1 ห้องเรียน มีทุกคณะสี
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.2.4 กิจกรรมทางกาย/กีฬาที่จัดดำเนินการแข่งขันมีดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฟุตบอล	☐ บาสเกตบอล	☐ วอลเลย์บอล	☐ เซปักตะกร้อ
☐ ฟุตซอล	☐ กรีฑาลู่-ลาน	☐ แอสน์บอล	☐ แชร์บอล
☐ แบดมินตัน	☐ เทเบิลเทนนิส	☐ กีฬาพื้นเมือง	☐ วាយน้ำ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....			

1.3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

1.3.1 โรงเรียนมีโปรแกรมการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

- มี (ทำข้อถัดไป)
- ไม่มี (ข้ามไปทำข้อ 4)

1.3.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่

- มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ
- มีการสนับสนุนงบประมาณแต่ไม่เพียงพอ
- ไม่มีการสนับสนุนงบประมาณ

1.3.3 โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ฟุตบอล	☐ บาสเกตบอล	☐ วอลเลย์บอล	☐ เซปักตะกร้อ
☐ ฟุตซอล	☐ กรีฑาลู่-ลาน	☐ แอสน์บอล	☐ แชร์บอล
☐ แบดมินตัน	☐ เทเบิลเทนนิส	☐ กีฬาพื้นเมือง	☐ วายน้ำ
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....			

1.4 โปรแกรมการจัดพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ

1.4.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เด็กที่มีความพิการทางร่างกาย/ความบกพร่องทางร่างกาย
- เด็กที่มีความสามารถเป็นเลิศ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.4.2 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร

- จัดให้เรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนตามปกติ
- จัดแยกสอนตามความพิการ/ความบกพร่อง
- จัดแยกสอนตามความสามารถเป็นเลิศ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.4.3 โรงเรียนของท่านมีครูผู้สอนวิชาพลศึกษาที่รับผิดชอบเด็กพิเศษหรือไม่

- มี ไม่มี

ถ้ามี ครู 1 คน รับผิดชอบเด็กพิเศษจำนวน ..... คน

1.5 โปรแกรมนันทนาการ

1.5.1 กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด

- ดนตรี การท่องเที่ยว ศิลปะวาดเขียน
- การแสดง กิจกรรมการออกกำลังกายหลังเลิกเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

1.5.2 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม

- ช่วงเช้า ช่วงพักกลางวัน ช่วงหลังเลิกเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ด้านโครงสร้าง เวลาเรียน วิชาพลศึกษาในโรงเรียน

หมายเหตุ เขียนเครื่องหมายได้มากกว่า 1 ช่อง ในกรณีที่คำตอบมีหลายข้อที่เป็นจริง

1. โรงเรียนกำหนดโครงสร้างวิชาพลศึกษาใน ชั้นปีที่ 1-6 ดังนี้

ชั้นปีที่ 1-3	จำนวนชั่วโมงเรียน	เกณฑ์การประเมินผล	
ต่อสัปดาห์			
สาระพื้นฐาน	.....	☐ ผลการเรียนรู้	☐ ผ่าน/ไม่ผ่าน
สาระเพิ่มเติม	.....	☐ ผลการเรียนรู้	☐ ผ่าน/ไม่ผ่าน
อื่นๆ (โปรแกรมนู).....	.....	☐ ผลการเรียนรู้	☐ ผ่าน/ไม่ผ่าน

2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

- ไม่มีกิจกรรมพลศึกษา   1 กิจกรรม   2 กิจกรรม
 3 กิจกรรม   มีตั้งแต่ 4 กิจกรรมขึ้นไป

3. โปรแกรมกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้น

ชั้นประถมศึกษาปีที่	การศึกษา	กิจกรรม
1	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	
2	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	
3	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	

3. โปรแกรมกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละระดับชั้น (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่	การศึกษา	กิจกรรม
4	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	
5	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	
6	ภาคต้น	
	ภาคปลาย	

5. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ	รายการ	ช่องทำเครื่องหมาย	
		มี	ไม่มี
1	สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาในโรงเรียน 1.1 มีจำนวนเพียงพอ 1.2 มีมาตรฐาน 1.3 มีความปลอดภัย 1.4 มีบริเวณที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ	.....	.....
2	สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียน 2.1 สนามกลางแจ้ง 2.2 โรงยิมเนเซียม 2.3 อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....
3	อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียน การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน 3.1 มีจำนวนอุปกรณ์ที่มีคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก เพียงพอต่อความต้องการ 3.2 มีอุปกรณ์ เช่น ลูกบอล เบาะยิมนาสติก ตาข่าย และ อุปกรณ์อื่นๆ เพียงพอสำหรับใช้ในการเรียนการสอน 3.3 นักเรียนมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ชุดว่ายน้ำ เพื่อใช้ใน การฝึกซ้อมและพัฒนาทักษะ 3.4 มีอุปกรณ์สำหรับให้นักเรียนใช้ในการออกกำลังกาย และฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะนอกเวลาเรียน 3.5 มีการตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ให้ได้มาตรฐานอย่าง สม่ำเสมอเพื่อความปลอดภัย	.....	.....

6. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

1.1 เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (ผลการเรียน) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ให้คะแนนแบบอิงเกณฑ์ ให้คะแนนแบบอิงกลุ่ม
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.2 องค์กรประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมิน เพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) พร้อมทั้งเขียนสัดส่วนคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ (รวม 100 คะแนน) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

องค์ประกอบที่นำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินผลการเรียน	สัดส่วนคะแนน
1.2.1 ด้านความรู้	☐ 20 ☐ 40 ☐ 60 ☐ 80 ☐ 100
1.2.2 ด้านทักษะ	☐ 20 ☐ 40 ☐ 60 ☐ 80 ☐ 100
1.2.3 ด้านเจตคติ	☐ 20 ☐ 40 ☐ 60 ☐ 80 ☐ 100
1.2.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย	☐ 20 ☐ 40 ☐ 60 ☐ 80 ☐ 100
1.2.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือด้านสังคม	☐ 20 ☐ 40 ☐ 60 ☐ 80 ☐ 100

1.3 เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

1.3.1 ด้านความรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1.3.1.1 เครื่องมือ

- ข้อสอบ แบบสัมภาษณ์
 แฟ้มสะสมงาน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.3.1.2 วิธีการ

- ทำข้อสอบ ตอบแบบสัมภาษณ์
 ทำแฟ้มสะสมงาน อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.3.2 ด้านทักษะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ด้านปริมาณ
 แบบทดสอบทักษะ/ข้อทดสอบทักษะ
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

- ด้านคุณภาพ
- แบบตรวจสอบรายการ (check list)
  - แบบประมาณค่า (rating scale)
  - เกณฑ์การประเมิน (rubic)   อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.3.3 ด้านเจตคติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แบบตรวจสอบรายการ (check list)
- เกณฑ์การประเมิน (rubic)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

1.3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย

1.3.4.1 โรงเรียนได้จัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายหรือไม่

- มีการทดสอบ และใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)
- มีการทดสอบแต่ ไม่ใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)
- ไม่มีการทดสอบ

1.3.4.2 แบบทดสอบที่นำมาใช้

- ครูสร้างขึ้นเอง
- แบบทดสอบมาตรฐาน

1.3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- แบบตรวจสอบรายการ (check list)
- แบบประมาณค่า (rating scale)
- เกณฑ์การประเมิน (rubic)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาทำแบบสอบถามชุดนี้
(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก จ
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางผนวกที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

ข้อคำถาม	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม										
1. เพศ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2. อายุ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3. ประสบการณ์ในการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
4. คุณวุฒิทางการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
5. หน้าที่ในการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6. ภาระงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายในโรงเรียนนอกเหนือจากการปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาหรือไม่อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียน										
1. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานเป็นโรงเรียนขนาด	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
2. ลักษณะของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3. จำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย 1 ห้องต่อความรับผิดชอบของครูผู้สอน 1 คน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอน พลศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การส่งเสริม การศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร 3.1 ด้านครูผู้สอนวิชาพลศึกษา										
1. จำนวนครูผู้สอนวิชาพลศึกษาใน โรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.88
2. คุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอน วิชาพลศึกษาในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3. ครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีภาระงาน สอนโดยเฉลี่ยกี่ชั่วโมง/สัปดาห์	+1	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.88
4. รายวิชาที่ครูผู้สอนวิชาพลศึกษา สอน	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0.77
5. โรงเรียนมีนโยบายในการพัฒนา ครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในด้านการ เรียนการสอนอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
6. หัวข้อใดต่อไปนี่ที่ครูผู้สอนวิชา พลศึกษาได้รับการอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
3.2 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรวิชา พลศึกษา										
1. โรงเรียนได้มีการจัดทำ หลักสูตรวิชาพลศึกษาหรือไม่	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0.77
2. โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรวิชา พลศึกษาอย่างไร	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0.77

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
3. คณะกรรมการการจัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษา	+1	+1	0	+1	0	0	+1	+1	+1	0.66
4. การกำหนดจำนวนชั่วโมงเรียนวิชา พลศึกษาของโรงเรียน	+1	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	0.77
5. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษา โรงเรียนได้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำสาระหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0
6. ก่อนการดำเนินการจัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษาคณะกรรมการ การจัดทำสาระหลักสูตรวิชาพลศึกษา ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้	+1	+1	0	0	+1	+1	+1	+1	+1	0.77
7. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วิชา พลศึกษาปรากฏอยู่ในสาระใด	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
8. กระบวนการ ขั้นตอนในการจัดทำสาระ หลักสูตรวิชาพลศึกษาที่ครูผู้สอนวิชา พลศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำ	+1	+1	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	0.88
3.3 ด้านการจัดและบริหารโครงการ พลศึกษาในโรงเรียน										
โปรแกรมพลศึกษาที่จัดขึ้นในโรงเรียน ประกอบด้วยโครงการดังต่อไปนี้										
1. โปรแกรมสอนพลศึกษาในโรงเรียน										
1.1 โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1.2 ลักษณะการจัดชั้นเรียนวิชา พลศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
1.3 โรงเรียนได้กำหนดให้มี แผนการจัดการเรียนรู้วิชาพล ศึกษาหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
1.4 โรงเรียนได้กำหนดให้มีการ นิเทศการสอนภายในวิชาพล ศึกษาในทุกชั้นปีหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
1.5 กำหนดให้มีการนิเทศการสอน โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการ เรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุก ชั้นปีหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาภายใน										
2.1 จำนวนครั้งในการจัดดำเนิน โครงการ	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2.2 ช่วงเวลาที่จัดดำเนินโครงการ	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2.3 รูปแบบในการแบ่งคณะสีของ นักเรียน	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2.4 กิจกรรม/กีฬาที่จัดดำเนินการ แข่งขัน	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3. โปรแกรมการแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียน										
3.1 โรงเรียนมีโครงการการเข้าร่วม การแข่งขันกีฬาระหว่าง โรงเรียนหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
3.2 โรงเรียนมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	0	0	+1	+1	0.55
3.3 โรงเรียนมีนโยบายสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนชนิดใดบ้าง	+1	+1	0	+1	+1	+1	0	+1	+1	0.77
4. โปรแกรมพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ										
4.1 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง	+1	+1	0	+1	+1	-1	+1	+1	+1	0.66
4.2 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษประเภทใดบ้าง	+1	+1	0	+1	+1	-1	+1	+1	+1	0.66
4.3 โรงเรียนของท่านมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษอย่างไร	+1	+1	0	+1	+1	-1	+1	+1	+1	0.66
5. โปรแกรมนันทนาการ										
5.1 กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียนจัด	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.77
5.2 ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรม	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.77
3.4 ด้านโครงสร้าง เวลาเรียน วิชาพลศึกษาในโรงเรียน										
1. โรงเรียนกำหนดโครงสร้างวิชาพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่1-6)	+1	+1	0	-1	0	+1	+1	+1	+1	0.66
2. จำนวนกิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้ เป็นสื่อการเรียนรู้วิชา พลศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.77

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
3. กิจกรรมทางกาย/กีฬา ที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้วิชาพลศึกษาในแต่ละชั้นปี	+1	+1	0	+1	+1	0	+1	+1	+1	0.77
3.5 ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก										
1. สภาพและลักษณะสถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2. สถานที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3. อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.6 ด้านการประเมินผลการเรียนรู้										
1. เกณฑ์ในการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด)	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
2. องค์กรประกอบและสัดส่วนของคะแนนที่นำมาประเมินเพื่อการตัดสินระดับคะแนนวิชาพลศึกษา (เกรด) พร้อมทั้งเขียนสัดส่วนคะแนนในแต่ละองค์ประกอบ (รวม 100 คะแนน)	+1	+1	0	+1	0	+1	+1	+1	+1	0.77
3. เครื่องมือและวิธีการที่นำมาใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน										
3.1 ด้านความรู้	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.2 ด้านทักษะ	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อความ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน									ค่า IOC
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
3.3 ด้านเจตคติ	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.4 ด้านสมรรถภาพทางกาย	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.4.1 โรงเรียนได้จัดให้มีการทดสอบสมรรถภาพทางกายหรือไม่	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.4.2 ข้อทดสอบ/แบบทดสอบที่ท่านนำมาใช้ในการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88
3.5 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	+1	+1	0	+1	+1	+1	+1	+1	+1	0.88

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	ว่าที่ร.ต.หญิงดวงกมล บุญวาสนะนันท์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 27 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2549 ครูผู้ช่วยโรงเรียนอนุบาล วัดธาตุทอง 2550-2555 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียน แสงหิรัญ กรุงเทพมหานคร 2556-ปัจจุบัน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียน สมถวิล กรุงเทพมหานคร